

CURTEA DE APEL BACĂU

**BULETINUL
JURISPRUDENȚEI
CURȚII DE APEL BACĂU
PE
TRIMESTRUL IV 2014**

CUPRINS

SECȚIA I CIVILĂ

1. Constatăre caracter politic. Despăgubiri materiale	3
2. Contestație decizie concediere; consecințele neparcurgerii, prealabil promovării acțiunii, a procedurii informării privind avantajele medierii de către ambele părți; Natura neregularității și termen pentru invocare. Efecte declarare neconstituționalitate.....	15
3. Dreptul muncii și asigurări sociale. Decizie de pensie emisă de Casa Teritorială de Pensii. Necontestare la Comisia Centrală de Constații.....	20

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Proces-verbal de contravenție. Nulitate pentru lipsa datei săvârșiri contravenție. Acțiune în anulare formulată de organul emitent în temeiul art. 1 alin. 6 din Legea nr. 554/2004	23
2. În cazul unor modificări intervenite ulterior înregistrării acțiunii în organizarea ANAF și a structurilor din subordine, judecătorul este obligat să stabilească cadrul procesual, determinând ce organ fiscal cu personalitate juridică are calitate de pârât, nefiind incidente dispozițiile art. 78 Cod procedură civilă	25
3. Anularea deciziei adoptate de organul fiscal în soluționarea contestației administrative, prin care s-a dispus suspendarea contestației formulate de reclamantă împotriva deciziei de impunere și a raportului de inspecție fiscală în raport de dispozițiile art. 214 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală	27
4. Motivele de nelegalitate prevăzute de art. 488 alin. 1 pct. 1 și 8 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă. Invocarea necompetenței unei secții specializate a tribunalului. Prescripția dreptului de a cere rambursarea taxei de poluare	30

SECȚIA I CIVILĂ

1. Constatăre caracter politic. Despăgubiri materiale

Drept civil

Legea nr. 221/2009; decretul nr. 183/1949; Decretul nr. 151/1950;
OUG. nr. 214/1999; C. civ. art. 998 și următoarele;
Decret–Lege nr. 118/1990

Fapta de opoziție la întovărășire, atitudinea ostilă față de conducerea întovărășirii și organelor puterii locale de stat, împotrivire la comasarea terenului și în final, condamnarea lui pentru delictul prev. de la art. 5, 7 și 13 din Decretul nr. 151/1950, constituie condamnare cu caracter politic în sensul cerințelor Legii nr. 221/2009. Partea nu este îndreptățită la acordarea daunelor materiale, având în vedere că, terenul nu i-a fost confiscat autorului său, ci doar comasat la Întovărășire, restituirea făcând obiectul Legii 18/1990, iar instanța nu poate în cauza de față să analizeze legalitatea procedurii de reconstituire, amplasament, mărimea suprafeței.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 721 din 17 septembrie 2014*

Prin sentința civilă nr. 1213 din 17.12.2013, pronunțată de Tribunalul Neamț în dosar nr. 2680/103/2012, s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul T. P., în contradictoriu cu Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice București (reprezentat în proces de Administrația Județeană a Finanțelor Publice Neamț, fost D.G.F.P.), având ca obiect constatare caracter politic și despăgubiri.

S-a constatat caracterul politic al măsurii condamnării la 2 ani închisoare corecțională dispusă împotriva tatălui reclamantului, T. I., prin sentința penală nr.1341 din 5 sept. 1959 pronunțată de Tribunalul Popular al Raionului Roman în dosarul nr. 2822/1959.

A fost obligat Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice București, la plata sumei de 227.194 lei către reclamantul T. P., reprezentând echivalentul suprafeței de teren de 1,25 ha confiscată prin sentința penală nr.1341/5 sept. 1959 a Tribunalului Popular al Raionului Roman.

S-a respins, ca neîntemeiat, capătul de cerere privind daunele morale.

Pentru a pronunța această sentință, Tribunalul a avut în vedere următoarele :

Prin cererea înregistrată sub nr. 2680/103/07.06.2012 reclamantul T. P. a chemat în judecată Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice București pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate caracterul politic al condamnării penale a autorului său, T. Gh. I.; să fie obligat paratul la plata sumei de 500.000 euro cu titlu de daune morale, precum și la plata despăgubirilor materiale reprezentând echivalentul bunurilor confiscate prin hotărârea penală de condamnare nr.1341 din 05.09. 1959 a fostului Tribunal Popular Raion Roman.

În motivarea acțiunii reclamantul a învederat următoarea situație de fapt:

Tatăl său, T. Gh. I., decedat, cu ultimul domiciliu în comuna Horia, jud. Neamț, a fost condamnat la doi ani de închisoare corecțională prin sentința penală nr.2822/1959, confiscarea suprafeței de teren de 1,25 ha teren arabil și recoltele aferente, ca urmare a faptului că s-a opus colectivizării, a întors arăturile efectuate de colhoz pe terenul său și a semănat cu propriile mijloace acest teren.

În cuprinsul sentinței penale se motivează că prin această faptă „a înfrânt dispozițiunile Decretului nr.151/1950 și în consecință urmează a-l sancționa în raport de prevederile acestui decret, inclusiv cu confiscarea bunurilor în cauză...iar faptul că la dosar s-a depus adeverința nr. 1301 din 16.07.1959 din care rezultă că inculpatul ar fi trecut cu întreg terenul său la întovărășirea 1 Mai din comuna Horia de la data de 25.02.1959 învederează o dată mai mult poziția sa față de sectorul socialist. Ori, este de observat că această înscriere în întovărășire care s-a făcut după începerea cercetărilor, s-a făcut numai pentru ca organele de drept să aprecieze o altă poziție a inculpatului față de noul care se naște în lumea satelor noastre”.

În cuprinsul Decretului nr.151/1950 se arată că faptele prevăzute în acest decret se constată și se judecă după Decretul nr.183/1949, act normativ inserat în cuprinsul Legii nr.221/2009, art. nr.1 alin.(2) litera „f” ca fiind fapte pentru care condamnările au caracter politic.

Pârâtul Ministerul Finanțelor Publice, (reprezentat în proces în baza mandatului de reprezentare nr.158634/16.10.2012, de către D.G.F.P. Neamț) a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii pentru următoarele motive:

Condamnarea dispusă în cauză nu are caracterul politic vizat de Legea nr.221/2009 și nici nu se face dovada confiscării suprafeței de teren de 1,25 ha teren arabil.

Din dispozitivul sentinței penale nr.1341/05.09.1959, rezultă că autorul reclamantului a fost condamnat la 2 ani închisoare pentru art.5, 7 și 13 din Decretul nr.151/1950. Totodată, s-a declarat confiscată suprafața de 1,25 ha teren din parcela B. comuna Cîrligi, fostă proprietate a lui S.M., care se atribuie Sfatului Popular Cîrligi. S-a mai declarat confiscată recolta de orz și grâu ce se afla în custodie la Întovărășirea 8 Martie, Secuieni, obligând în schimb întovărășirea să despăgubească pe inculpat cu contravaloarea seminței și muncii.

Din cuprinsul hotărârii de condamnare a numitului T. I. rezultă faptul că, deși în primăvara anului 1958, i s-a pus în vedere că terenul său în suprafață de 1,25 ha de la Bașta-Secuieni va intra în perimetrul Întovărășirii din satul Bașta și s-au definitivat formele legale în luna septembrie 1958 și octombrie 1958, inculpatul care a primit loc în schimb, a intrat totuși în perimetrul întovărășirii legal constituit și a arat semănând grâu și orz de toamnă.

Comasarea bunurilor agricole din România în baza Decretului nr. 151/1950 a fost o activitate de notorietate care a afectat majoritatea proprietarilor de terenuri din România, și nu doar cazuri izolate, de aceea consideră că, legiuitorul, dacă ar fi considerat că și condamnările dispuse pentru încălcarea acestui decret ar avea caracter politic, ar fi prevăzut acest act normativ în mod expres la art. 1 alin. (2) din Legea nr.221/2009.

Un argument care duce la concluzia că această condamnare nu poate avea caracter politic este și faptul că, același Decret nr.151/1950, la art.1, respectiv art.5 prevedea că „loturile fărâmițate vor putea fi comasate prin schimburi de terenuri” iar „Schimburile de terenuri se vor face la suprafețe egale urmărindu-se ca țărănimea muncitoare să primească pe cât posibil, terenuri de calitate și în poziții cât mai avantajoase.”

Așa cum legiuitorul a menționat în mod expres că au caracter politic de drept condamnările dispuse în baza anumitor norme legale cum sunt art. 2 lit. a), b), d) și e), art. 3 lit. a), b), f), g) și h) și art. 4 din Decretul nr.183/1949 pentru sancționarea infracțiunilor economice, publicat în Buletinul Oficial nr. 25 din 30 aprilie 1949, ar fi putut în mod asemănător să menționeze la caracterul politic de drept și Decretul nr.151/1950.

Faptul că încălcarea dispozițiilor Decretului nr.151/1950 constituia infracțiune care se pedepsea cu închisoare, amendă și confiscarea bunurilor în cauză, era prevăzut în cuprinsul decretului în cauză, respectiv la art. 13, iar trimiterea de la acest articol, în ce privește doar constatarea, urmărirea și judecarea, la procedura prevăzută de Decretul nr.183/1949, nu conferă caracterul politic vizat de Legea nr.221/2009 doar prin simplul fapt ca anumite articole din Decretul nr.183/1949 sunt menționate expres la art. 1 alin. 2 din Legea nr.221/2009, acestea fiind situații total diferite de cea reglementată de Decretul nr.151/1950.

Pe cale de consecință, atâta timp cât condamnarea suferită de autorul reclamantului nu

are caracter politic, nu are caracter politic nici confiscarea dispusă prin aceeași sentință penală.

Și capătul de cerere privind acordarea despăgubirilor reprezentând contravaloarea bunurilor confiscate este neîntemeiat, atâta timp cât această măsură nu este rezultatul unei condamnări cu caracter politic așa cum este cerința Legii nr.221/2009.

În altă ordine de idei, acest capăt de cerere este neîntemeiat, întrucât, așa cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar și prevederile Decretului nr.151/1950, autorul reclamantului, pentru suprafața comasată de 1,25 și ulterior confiscată, a primit în schimb aceeași suprafață de teren de 1,25 ha.

Din cuprinsul sentinței penale nr.1341/05.09.1959 rezultă că schimbul de teren a fost definitivat în luna octombrie 1958 de către Întovărășire prin autentificarea de la Notariatul Roman sub nr. 6672/26.09.1958.

Terenul de 1,25 ha care a intrat la comasare (întovărășire) se afla situat în localitatea Bașta comuna Secuieni, fapt ce rezultă din preambulul sentinței penale nr.1341/05.09.1959. Așa cum rezultă și din fila din registrul agricol din 1959, terenul care a fost confiscat în baza sentinței penale (ca o sancțiune a faptului că T. I. a continuat să exploateze și acest teren în condițiile în care primise altul în schimb), a fost cel situat în localitatea Bașta, deci cel care a fost supus comasării. Din dispozitivul sentinței penale rezultă că s-a dispus confiscarea unei singure suprafețe de 1,25 ha, iar reclamantul susține, așa cum ar rezultă și din registrul agricol că este cea situată în Bașta.

În aceste condiții, atâta timp cât autorul reclamantului a primit în locul suprafeței de teren de 1,25 ha, ce a făcut obiectul comasării și care este același cu cel confiscat, alt teren la schimb, conform actului notarial nr. 6672/26.09.1958, cererea reclamantului de obligare a Statului Roman la plata de despăgubiri reprezentând contravaloarea acestui teren este neîntemeiată.

Tot neîntemeiată și fără obiect este și cererea reclamantului privind obligarea Statului Roman la plata despăgubirilor reprezentând contravaloarea recoltelor confiscate (orz și grâu) aferente terenului confiscat.

Prin sentința penală nr. 1341/05.09.1959 s-a hotărât: „Declar confiscată recolta de orz și grâu ce se află în custodie la Întovărășirea 8 Martie - Secuieni, obligând în schimb Întovărășirea să despăgubească pe inculpat cu contravaloarea seminței și muncii.” Rezultă că autorul reclamantului deja a fost despăgubit pentru această confiscare, despăgubire ce s-a dispus de instanța de judecată având în vedere art. 14 din Decretul nr.151/1950 care prevedea: „Recolta de pe terenurile care au făcut obiectul schimburilor aparține aceluia care au făcut semănăturile”. Prin admiterea acestui capăt de cerere s-ar face o dublă reparație, deci o îmbogățire fără justă cauză.

În măsura în care, instanța de judecată va reține caracterul politic al condamnării raportat la prevederea legală în baza căreia a fost dispusă, solicită respingerea ca neîntemeiată a capătului de cerere având ca obiect obligarea Statului Român la plata despăgubirilor cu titlu de daune morale, pentru următoarele motive:

În primul rând, nu se face pe deplin dovada condamnării cu caracter politic, sentința penală nr.1341/05.09.1959 nepurtând mențiunea definitivă și irevocabilă. Totodată, nu se face dovada executării pedepsei dispuse prin această hotărâre penală.

Dispozițiile art. 5 alin.1 lit.a teza întâi din Legea nr. 221/2009, au fost declarate neconstituționale prin Deciziile nr.1358 și nr.1360 din 21.10.2010, care au fost publicate în Monitorul Oficial al României nr.761/15.11.2010.

De asemenea, prin Decizia nr.12/19.09.2011, pronunțată în dosarul nr. 14/2011, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Î.C.C.J., Colegiul de conducere al Curții de Apel București și Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați, statuând că urmare a deciziilor Curții Constituționale nr.1358/2010 și 1360/2010, dispozițiile art. 5 alin.1 lit.a teza I din Legea nr.221/2009 privind condamnările

cu caracter politic și măsuri administrative asimilate acestora și-au încetat efectele și nu mai pot constitui temei juridic pentru cauzele nesoluționate definitiv la data publicării deciziilor instanței de contencios constituțional în Monitorul Oficial.

Dispozițiile din Codul civil, nu pot constitui, doar ele singure, temei legal pentru obligarea Statului Român la plata de daune morale pentru prejudiciile morale produse de regimul comunist în urmă cu peste 60 de ani, cu atât mai mult cu cât o acțiune în despăgubiri în baza Codului civil este prescrisă.

Astfel, consideră că dreptul la acțiunea pentru repararea posibilului prejudiciu moral creat de regimul comunist, s-a născut la data când acesta a căzut, respectiv la data Revoluției din 22 decembrie 1989, sau cel mai târziu la data publicării în Monitorul Oficial a Decretului-Lege nr.118/1990, primul act normativ care a reglementat în mod expres și special recunoașterea caracterului politic al unor măsuri dispuse în regimul comunist și acordarea unor drepturi în considerarea reparării unor prejudicii aduse prin măsurile nelegale și nedrepte de către acel regim autoritar, sau, cel mult, de la data intrării în vigoare a Constituției - 8 decembrie 1991.

Art. 2517 Cod civil prevede că termenul de prescripție este de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel, același termen fiind reglementat și de legislația aplicabilă înainte de 1 octombrie 2011, respectiv de art.3 alin. 1 din Decretul 167/1958.

În aceste condiții, o acțiune având ca obiect repararea prejudiciului moral produs de regimul comunist este prescrisă.

Consideră că prevederile art.1357 din noul Codul civil, nu sunt aplicabile în speță, neputând sta la baza acordării de daune morale pentru niște fapte produse acum 60 de ani și într-un context istoric special care a afectat un număr foarte mare de persoane, precum și înainte de ratificarea de către România, prin Legea nr.30/1994, a Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În dovedire s-au depus la dosar în copii: Sentința penală nr. 1341/5 septembrie 1959 a Tribunalului Popular Raion Roman; Titlul de proprietate nr. 37/666/1995 emis de Comisia Județeană Neamț de aplicare a Legii fondului funciar; acte de stare civilă; extrase de rol agricol; cereri de înscriere în G.A.C. din 26 și 27 februarie 1962; hotărârea nr.4808/08.06.2006 emisă de Comisia județeană Neamț; sentința civilă nr.2112/4 oct. 2006 a Judecătoriei Roman; sentința civilă nr.1071/07.03.2001 a Judecătoriei Roman; Titlul de proprietate nr.6273/2008; decizia civilă nr.1449/AC/2001 a Tribunalului Neamț; raport de expertiza (extrajudiciară) întocmit în dosarul nr.1757/AC/2001 al Tribunalului Neamț; sentința civilă nr.5808/2001 a Judecătoriei Roman; Titlul de proprietate nr.37/107/1995; decizia civilă nr.4409/2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La solicitarea instanței, Direcția Generală a Penitenciarelor a înaintat adresa nr.24507/5.03.2013 și Fișa matricolă penală a defunctului T. Gh. I.

În cauză s-a dispus efectuarea unei expertize topografice și s-au atașat spre consultare dosarul nr.1500/2000 al Judecătoriei Roman și nr.1757/AC/2001 al Tribunalului Neamț

Din examinarea probelor administrate tribunalul a reținut, în fapt, următoarele:

Dispozițiile art. 4 din Legea nr.221/2009 (pe care și-a întemeiat reclamatul primul capăt de cerere) prevăd că persoanele condamnate penal în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 pentru alte fapte decât cele prevăzute la art.1 alin. (2) (care sunt considerate ca fiind, de drept, condamnări cu caracter politic) pot solicita instanței să constate caracterul politic al condamnării lor, potrivit art.1 al. 3).

Art.1 alin. 3) prevede: “constituie condamnare cu caracter politic și condamnarea pronunțată în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 pentru orice alte fapte prevăzute de legea penală dacă prin săvârșirea acestora s-a urmărit unul din scopurile prevăzute la art.2 alin.1) din O.U.G. nr.214/1999”.

Din cuprinsul dispozițiilor art.2 al. 1) din O.U.G. nr.214/1999 rezultă că pentru a fi considerate ca având caracter politic infracțiunile săvârșite trebuiau să fi avut drept scop: susținerea sau aplicarea principiului democrației și a pluralismului politic; propaganda

pentru răsturnarea ordinii sociale sau manifestarea împotrivirii față de aceasta; acțiunea de împotrivire cu arma și răsturnare prin forță a regimului comunist; respectarea drepturilor civile, politice, economice, sociale și culturale; înlăturarea măsurilor discriminatorii pe motive de naționalitate sau de origine etnică, de limbă ori de religie, de apartenență sau opinie politică, de avere ori de origine socială.

În speță, prin sentința penală nr.1341/5 septembrie 1959 a Tribunalului Popular Raion Roman, T. Gh. I., (tatăl reclamantului) a fost condamnat la doi ani închisoare corecțională în temeiul dispozițiilor art. 5, 7, și 13 din Decretul nr.151/1950 și s-a dispus confiscarea suprafeței de teren de 1,25 ha din parcela „Bodancea”, comuna Cîrligi, fostă proprietate a lui S.M., precum și recolta de orz și grâu aflată în custodie la “Întovărășirea 8 Martie” Secuieni și a fost obligată Întovărășirea să-l despăgubească pe inculpat cu valoarea seminței și a muncii.

În cuprinsul sentinței s-a reținut că în toamna anului 1958, deși i se adusesese anterior la cunoștință că terenul proprietatea sa, de 1,25 ha, situat în punctul “Teodoru” din satul Bașta, comuna Secuieni, va intra în perimetrul Întovărășirii „8 Martie” din satul Basta și că în schimbul acestuia va primi un teren în punctul „Bodancea”, Cîrligi aparținând numitului S.M., inculpatul T. Gh. I. a înturnat arătura făcută cu tractorul de Întovărășirea agricolă și a însămânțat grâu și orz de toamna “înfrângând astfel dispozițiile Decretului nr. 151/1950”.

Din cuprinsul fișei matricole penale nr.29/1959 întocmită de Penitenciarul Roman rezultă că T. Gh. I. a fost arestat la 20 noiembrie 1959, în baza mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 1917/1959 și a fost eliberat la data de 09.04.1961.

Decretul nr.151/1950 pentru comasarea și circulația terenurilor agricole prevedea comasarea terenurilor în cadrul întovărășirilor agricole prin schimburi de terenuri.

La art. 13 se prevedea că nerespectarea dispozițiilor referitoare la comasarea și schimbul terenurilor constituie infracțiune care se pedepsea cu închisoare corecțională de la 6 luni la 6 ani și cu confiscarea bunurilor în cauză.

În aliniatul 2 al art.13 se menționează: “constatarea, urmărirea și judecarea se vor face potrivit Decretului nr. 183/30.04.1949 pentru sancționarea infracțiunilor economice”.

Printre condamnările considerate ca având de drept caracter politic prevăzute la art.1 din Legea nr. 221/2009 figurează și cele dispuse în baza Decretului nr. 183/1949 la care face trimitere art. 13 din Decretul nr. 151/1950.

Decretul nr.151/1950 nu este enumerat în art. 1 din Legea nr. 221/2009, dar condamnarea autorului reclamantului la 2 ani închisoare corecțională pentru săvârșirea infracțiunii de nerespectare a comasării terenurilor a avut caracter politic deoarece prin atitudinea lui a urmărit scopurile prevăzute de art. 2, al. 1) lit . “c” și “d” din O.U.G. nr. 214/1999, respectiv manifestarea împotrivirii față de ordinea socială instaurată după 6 martie 1945 de regimul totalitar precum și recunoașterea și respectarea drepturilor sociale și economice.

Pe cale de consecință, cum în cauza sunt întrunite cerințele prevăzute de art.1 alin. (3) din Legea nr.221/2009, tribunalul, în temeiul dispozițiilor art.4 (1) din Legea nr.221/2009, a constatat caracterul politic al condamnării penale dispuse împotriva tatălui reclamantului prin sentință penală nr. 1341/5 sept. 1959 a fostului Tribunal Popular al Raionului Roman.

Capătul de cerere vizând acordarea sumei de 500.000 euro cu titlu de daune morale a fost respins pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Deși reclamantul și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art.5 (1) lit. “a” din Legea nr.221/2009 care reglementa posibilitatea acordării de daune pentru prejudiciul moral suferit prin condamnările cu caracter politic pronunțate în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, aceste dispoziții nu mai puteau constitui temei al unei astfel de cereri la data introducerii de către reclamant a acțiunii (6.06.2012).

Astfel, prin Deciziile nr. 1358/21.10.2010 și nr. 1360 din 21.10.2010 Curtea Constituțională a constatat că prevederile art.5 al. 1 lit. a teza I-a din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora,

pronunțate în perioada 6.03.1945 – 22.12. 1989, cu modificările și completările ulterioare sunt neconstituționale. Întrucât dispozițiile art.147 alin.1 și 4 din Constituție prevăd că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare constatate neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea Deciziei Curții Constituționale, dacă în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției, cum deciziile Curții Constituționale au fost publicate în Monitorul Oficial nr.761/15.11.2010, iar termenul de 45 de zile s-a împlinit la 30 decembrie 2010, fără ca Parlamentul sau Guvernul să aducă vreo modificare Legii nr.221/2009, dispozițiile art.5, alin. 1) lit. a teza I-a din Legea nr.221/2009 și-au încetat, de drept, efectele nemaiputând fi aplicate în speța de față.

Mai mult, la data de 19 septembrie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, în soluționarea unui recurs în interesul legii, prin decizia nr. 12/2011 că: “urmarea deciziilor Curții Constituționale nr.1358/2010 și 1360/2010, dispozițiile art.5 alin. 1) lit.a teza I din Legea nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora și-au încetat efectele și nu mai pot constitui temei juridic pentru cauzele nesoluționate definitiv la data publicării deciziilor instanței de contencios constituțional în Monitorul Oficial.”

În ce privește susținerea reclamantului că, prin aplicarea Deciziilor nr.1358 și 1360/21.10.2010 ale Curții Constituționale se încalcă dispozițiile art. 6 și 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia susmenționată, a examinat modalitatea în care se produc efectele deciziilor Curții Constituționale atât din perspectiva dreptului intern, național, cât și din perspectiva dreptului european (respectarea procedurii juridice echitabile în înțelesul art. 6, paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului; respectarea dreptului la un bun în sensul art.1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și principiul nediscriminării părților) și a statuat că nu se încalcă prevederile art.6 și 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Acțiunea nu a putut fi admisă nici în temeiul dispozițiilor art.998 – 999 Cod civil (cele ale art. 1349 – 1395 din Noul Cod Civil invocate de pârât, nefiind aplicabile în cauza de față în raport de dispozițiile art. 5 din Legea nr.221/2009).

Codul civil reglementează în art.998–999 condițiile generale de atragere a răspunderii civile delictuale, dispozițiile invocate constituind dreptul comun în aceasta materie. Dispozițiile legale menționate nu pot constitui temei pentru antrenarea răspunderii statului pentru erorile judiciare săvârșite în procese penale, întrucât pentru aceste situații există o reglementare legală specială, ce stabilește în ce constau erorile judiciare pentru care se poate angaja răspunderea statului și condițiile atragerii răspunderii, reglementare reprezentată de dispozițiile art. 504 Cod de procedura penală.

Față de acest temei de drept, admisibilitatea acțiunii civile în antrenarea răspunderii statului pentru prejudiciile cauzate prin condamnarea pe nedrept este condiționată de existența unei hotărâri definitive dată în urma rejudecării cauzei penale, prin care s-a stabilit că persoana condamnată nu a săvârșit fapta imputată ori că acea fapta nu există, ori ca a intervenit orice altă eroare judiciară ce nu ar fi imputabilă victimei. Asemenea hotărâre nu există în cauza de față, astfel că acțiunea în plata de despăgubiri civile nu poate fi întemeiată nici din perspectiva art.504 Cod de procedura penală.

Cât privește dispozițiile art. nr. 5 pct. 5 din CEDO și art. 3 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, dată fiind ratificarea Convenției de către România, în luna iunie 1994, prin Legea nr. 30/1994, tribunalul a reținut că în mod constant Curtea Europeană a statuat că această convenție nu le impune statelor contractante nicio obligație specifică de a repara nedreptățile sau prejudiciile cauzate înainte ca ele să fi ratificat Convenția (*Kopecky împotriva Slovaciei*).

Sub acest aspect, tribunalul mai reținut că nu poate face nici aplicarea obligației

stabilite în art. 20 alin. 2 din Constituție, potrivit căruia, dacă exista neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.

Pentru toate aceste considerente, cererea în despăgubiri pentru prejudicial moral suferit de autorul reclamantului, constatându-se a fi neîntemeiată, a fost respinsă, avându-se în vedere textele de lege analizate.

Cererea reclamantului de acordare de despăgubiri materiale reprezentând echivalentul bunurilor confiscate prin hotărârea penală de condamnare este întemeiată în parte.

Astfel, dispozițiile art.5 alin. 1 lit. b din Legea nr.221/2009 prevăd că orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 sau care au făcut obiectul unor masuri administrative cu caracter politic, precum și după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la acordarea de despăgubiri reprezentând echivalentul bunurilor confiscate prin hotărâre de condamnare sau ca efect al măsurilor administrative dacă bunurile respective nu i-au fost restituite sau nu a obținut despăgubiri prin echivalent în condițiile Legii nr.10/2001 sau ale Legii nr.245/2005.

Prin sentința penală nr. 1341/5 sept. 1959 a Tribunalului Popular Raion Roman s-a declarat confiscată suprafața de 1,25 ha teren din parcela Bodancea, comuna Cârliți (fostă proprietate a lui S.M.), precum și recolta de orz și grâu ce se află în custodie la Întovărășirea „8 Martie” Secuieni, fiind obligată Întovărășirea să-l despăgubească pe inculpatul T. Gh. I. cu contravaloarea seminței și a muncii.

Cererea reclamantului de despăgubire pentru recolta confiscată nu a fost primită întrucât, din interpretarea dispozițiilor art. 5, al. 1, lit. b din Legea nr.221/2009 rezultă că pot fi acordate despăgubiri materiale numai pentru bunurile imobile care se subsumează sferei de aplicare a Legii nr.10/2001, respectiv terenuri și construcții (imobile prin natură) și utilaje și instalații preluate odată cu imobilul (imobile prin destinație).

A fost apreciată însă ca fiind întemeiată cererea de acordare de despăgubiri reprezentând echivalentul suprafeței de teren care i-a fost confiscată prin hotărârea de condamnare.

Astfel, din cuprinsul hotărârii penale rezultă că tatăl reclamantului avea în proprietate o suprafață de teren arabil de 1,25 ha situată în satul Bașta la punctul „Teodoru”, care în primăvara anului 1958 a fost comasată forțat în perimetrul întovărășirii agricole fiindu-i atribuită “în schimb” o suprafață de 1,25 ha teren situată în punctul “Bodancea”, sat Cârliți, proprietatea numitului Samson Mircea.

Se reține în sentință că: “din cuprinsul procesului-verbal încheiat de Sfatul Popular Raion Roman rezultă că în primăvara anului 1958 inculpatul a trebuit să fie lăsat să-și cultive singur terenul și că i s-a pus în vedere că, în cazul în care se va face comasarea, schimbul dintre el și numitul S.M. va rămâne valabil”.

Din probele administrate în cauza a reieșit ca nici def. T. Gh. I. (decedat la 28 ianuarie 1987) și nici moștenitorii acestuia, (printre care figurează și reclamantul) nu au redobândit dreptul de proprietate și nici nu au fost compensați pentru suprafața de teren de 1,25 ha, care a făcut obiectul confiscării, nici în baza legilor fondului funciar, nici a Legii nr. 10/2001 sau a Legii nr. 245/2005, astfel că în cauză sunt întrunite cerințele prevăzute de art. 5 alin.1 lit. b din Legea nr. 221/2009.

Deși pârâtul a susținut (pe baza adresei nr. 7110/03.01.2013 a Primăriei comunei Horia) că reclamantul nu este îndreptățit a beneficia de despăgubiri pentru terenul confiscat pe motiv că moștenitorilor def. T. Gh. I. li s-a reconstituit potrivit legilor fondului funciar drept de proprietate și pentru suprafața de 1,25 ha teren situat în punctul “Teodoru” care a fost comasată și a făcut obiectul schimbului cu terenul de 1,25 ha din punctual “Bodancea” (ce aparținuse în proprietate numitului S.M.), probele administrate în cauză infirmă aceste susțineri.

Astfel, def. T. Gh. I. figura în evidențele rolului agricol din perioada 1959 – 1963 înscris cu o suprafață totală de 8,13 ha care includea și suprafața de 1,25 ha teren arabil din pct. “Bașta” (care apare ca fiind tăiată cu o linie) pentru care, pe verso-ul filei de rol s-a făcut mențiunea că a fost confiscată prin hotărârea Tribunalului Roman nr. 1341/1959 (în realitate aceasta fiind cea care a făcut obiectul schimbului cu terenul confiscat ulterior).

Din cuprinsul cererii de reconstituire a dreptului de proprietate (nr. 1243/16.03.1991) formulată de T. I. F. (soția def. T. Gh. I. și mama reclamantului) rezultă că s-a solicitat reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafața de 8,11 ha teren pe care o avea înscrisă în rolul agricol din 1959 – 1963 cu mențiunea expresă că în această suprafață intră și cei 1,25 ha teren confiscat abuziv și pentru care soțul său a fost condamnat.

De asemenea, a solicitat reconstituirea dreptului de proprietate și pentru suprafața totală de 5,5 ha teren arabil (dispusă în mai multe trupuri) despre care a precizat că de teamă să nu fie considerați chiaburi nu a fost înscrisă în rolul agricol.

Așa cum rezultă din considerentele sentinței civile nr.2112/4 oct. 2006 a Judecătoriei Roman și din Titlul de proprietate nr. 37/666/1995, cererea a fost admisă, în parte, pentru o suprafață de 6,42 ha din cea de 8,11 ha înscrisă în rolul agricol, iar titlul s-a eliberat pentru suprafața totală de 6,52 ha.

Rezultă, așadar, că suprafața de 1,25 ha teren din sat Bașta nu a făcut obiectul reconstituirii.

De asemenea, prin sentința susmenționată s-a dispus reconstituirea în favoarea reclamantului T. P. (în calitate de moștenitor al def. T. Gh. I.) pentru o suprafață de încă 0,48 ha teren situată în punctul “Moldova Seacă” despre care s-a reținut că a fost dovedită prin contracte de vânzare – cumpărare și nu cu evidențele rolului agricol pentru a se concluziona că făcea parte din cei 8,13 ha.

Prin adresa nr. 7110 3.01.2013 Primăria comunei Horia susține că în favoarea moștenitorilor def. T. Gh. I. s-a reconstituit drept de proprietate pentru suprafața de 10,5107 ha teren care include și suprafața de 1,25 ha, conform deciziei civile nr. 133/20.01.2004 și că fiilor def. T. Gh. I. (respectiv C.I.N., H.I.J. și T. I. V.) li s-a reconstituit drept de proprietate și în nume propriu, ceea ce a dus la dublarea suprafețelor de teren.

De asemenea, susține că terenul de 1,25 ha se află pe teritoriul administrativ al satului Bașta, comuna Secuieni “reconstituirea făcându-se pe vechiul amplasament”.

Or, din cuprinsul deciziei civile nr. 133/AC/20.05.2004 a Tribunalului Neamț rezultă că s-a dispus partajarea averii def. T. Gh. I. care cuprindea (printre altele) atât suprafața de 6,52 ha înscrisă în Titlul de proprietate nr. 37/666/1996 cât și suprafața de teren înscrisă în titluri de proprietate emise în nume propriu unor moștenitori care la data căsătoriei fuseseră înzestrați de către defunct.

Verificând amplasamentele terenurilor înscrise în acele titluri (așa cum sunt evidențiate și în cuprinsul raportului de expertiză întocmit în dosarul nr. 1757/AC/2001 al Tribunalului Neamț în care s-a pronunțat decizia nr.133/AC/2004 a Tribunalului Neamț) se deduce că niciunul din terenurile reconstituite prin titluri emise în nume propriu unor moștenitori nu are legătură cu terenul din punctul “Teodoru” sat Bașta sau cu cel din punctul “Bodancea” sat Carlighi (dat în schimb), acestea având amplasamente în zone precum: punct “Dragomirești”, “racla 3”, “racla IV”, pct. “Turică”, pct.” Bursucărie”, pct. “Acasa”, etc.

De altfel, aceleași susțineri ale Primăriei comunei Horia legate de existența unor suprapuneri între terenurile reconstituite pe baza registrului agricol al def. T. Gh. I. și cele reconstituite în nume propriu unora dintre moștenitori au fost invocate și cu ocazia soluționării dosarului nr.3427/2006 al Judecătoriei Roman în care s-a pronunțat sentința civilă nr.2112/2006, prin care s-a reconstituit petentului T. P. drept de proprietate pentru o suprafață de 0,48 ha teren.

În considerentele sentinței s-au reținut următoarele: “Este adevărat că în timpul vieții tatăl petentului și-a înzestrat copiii cu suprafața totală de 8,5132 ha, așa cum rezultă din sentința civilă nr.1071/7.03.2001 a Judecătoriei Roman, însă, potrivit raportului de expertiză

efectuat de expertul M.G. în dosarul nr.1757/AC/2001, toate suprafețele de teren cuprinse în titlurile de proprietate ale celor 7 moștenitori cât și terenul def. T. Gh. I. (T.P. nr.37/666/1996) sunt distincte, de sine stătătoare și nu există nici o suprapunere între ele. Prin urmare nu rezulta nicio dublare a suprafețelor de teren așa cum susține Comisia comunală Horia”.

Mai mult, deși Primăria comunei Horia a susținut (prin adresa menționată anterior) că suprafața de 1,25 ha teren ce formează obiectul dosarului se afla pe teritoriul administrativ al comunei Secuieni, sat Basta și a fost “reconstituită pe vechiul amplasament” moștenitorilor def. T. Gh. I., din adresa nr. 2680/103 din 11.03.2013 trimisă de Primăria comunei Secuieni a reieșit că suprafața de 1,25 ha teren din punctual numit “Teodoru” este în prezent ocupată de locuințele a 11 cetățeni (printre care și S.M.) cărora li s-au constituit drept de proprietate prin titluri emise în conformitate cu legile fondului funciar.

Rezultă așadar că moștenitorilor def. T. Gh. I. nu li s-a restituit în proprietate și nu au fost compensați pentru suprafața de teren care a fost confiscată prin hotărârea penală (cea situată în punctul “Bodancea” sau pentru cea situată în punctul “Teodoru”), comasată în întovărășirea agricolă.

Mai mult, toate demersurile întreprinse pentru identificarea fostului amplasament al suprafeței de 1,25 ha teren situată în punctul “Bodancea” (care ar fi aparținut înainte de efectuarea schimbului lui S.M.) au rămas fără rezultat.

Astfel, față de împrejurarea că din considerentele sentinței penale a reieșit că în schimbul terenului proprietatea def. T. Gh. I. situat în sat Bașta, comuna Secuieni, pct. “Teodoru” (comasat în perimetrul întovărășirii agricole) acesta ar fi primit o suprafață echivalentă de 1,25 ha amplasată în pct. “Bodancea”, sat Cârliși, ce ar fi aparținut în proprietate numitului S.M., schimb ce a făcut obiectul contractului autentificat sub nr. 6672/26 sept. 1958 de Notariatul de stat Roman, la solicitarea instanței, Arhivele Naționale, Serviciul Județean Neamț, prin adresa nr. 2391/C/25.03.2013 a comunicat că nu deține actul susmenționat și nici în tomul cu acte autentificate în data de 26 sept. 1958 de Notariatul de stat Roman nu figurează înscris actul solicitat.

De asemenea, solicitându-se relații Primăriei comunei Secuieni, care deține evidențele rolurilor agricole ale numitului S.M. (cel ce apărea ca fost proprietar al terenului din pct. “Bodancea”, confiscat prin sentința penală), prin adresa nr.2860/103/11.09.2013 a comunicat că S.M., între anii 1956 – 1958 nu figurează cu poziție de rol, iar în registrul din 1959 – 1963 figurează cu suprafața de 1,22 ha în pct. “Acasă” din care 0,10 ha curți și 0,14 ha în tarla “Flamânda” și că în evidențele deținute la nivelul instituției nu apare menționat vreun schimb de teren din punctul “Bodancea”, sat Cârliși în punctul “Teodoru”, sat Bașta.

Întrucât terenul confiscat prin hotărârea penală de condamnare făcuse obiectul unui contract de schimb cu suprafața de 1,25 ha teren din pct. “Teodoru” în condițiile Decretului nr. 151/1950 care prevedea (la art. 5) că schimburile de terenuri se vor face “la suprafețe egale și urmărindu-se ca, la schimb, să se primească pe cât posibil terenuri de calitate și în poziții cât mai avantajoase”, cum în lipsa oricăror date privind vecinătățile terenului din cuprinsul sentinței penale, evidențelor rolurilor și în lipsa actului de schimb, identificarea suprafeței din pct. “Bodancea” nu a fost posibilă, având în vedere că dispozițiile art. 5 alin.1) lit. b din Legea nr. 221/2009 prevăd că despăgubirile reprezintă echivalentul bunurilor confiscate, față de trimiterea la dispozițiile Legii nr.10/2001 care prevăd că despăgubirile prin echivalent se stabilesc luându-se în considerare (pentru terenuri) valoarea de piață de la data soluționării cererii de acordare de despăgubiri (notificării), tribunalul, mergând pe raționamentul că terenul din punctul “Bodancea” avea calitatea și zona de amplasament asemănătoare cu cel din pct. “Teodoru” (cu care fusese schimbat), urmează a avea în vedere la calculul despăgubirilor convenite reclamantului, terenul din pct. “Teodoru”, care a fost identificat în urma probelor administrate.

Astfel, prin expertiza topografică întocmită în cauza de expert Munteanu Gheorghe, a fost identificată suprafața de 1,25 ha teren amplasată în pct. “Teodoru” ca fiind în prezent stăpânită de numitul S.M. și de S.V. C., care au casele de locuit și gospodăriile amplasate pe

aceasta și cărora li s-a emis T.P. nr. 59/425/ 1995 și T.P. nr. 59/438/1995.

Expertul a menționat că terenul, în anul 1959, era amplasat în extravilan, având categoria de folosință arabil (de altfel și martorul audiat, S.V., a relatat că terenul era situat “în capătul satului”) însă, în decursul timpului a fost inclus în intravilanul satului Basta, comuna Secuieni având în prezent categoria de folosință curți – construcții, arabil, vii, livezi.

Prin expertiză, valoarea suprafeței de 1,25 ha a fost stabilită (în urma obiecțiunilor formulate de ambele părți) în 3 variante, expertul precizând că standardele internaționale de evaluare prevăd posibilitatea mai multor abordări: ținând cont de H.G. nr.834/1991 și H.G. nr. 500/1994; de prețurile practicate de notariate și prin metoda comparației directe.

Astfel, potrivit primei metode a stabilit o valoare de circulație de 227.194 lei; potrivit prețurilor practicate de notariate o valoare de 33.750 lei și potrivit metodei comparației directe o valoare de 334.253 lei.

Având în vedere că din interpretarea dispozițiilor art. 5 alin. 1) lit. b din Legea nr. 221/2009 cât și ale Legii nr. 10/2001 se deduce că despăgubirile reprezintă echivalentul terenului ce nu poate fi restituit în natura care se stabilesc potrivit valorii de piață de la data soluționării cererii (notificării) stabilită potrivit standardelor internaționale, tribunalul a apreciat că suma care reflecta “valoarea de piață a terenului” este cea de 227.194 lei.

Aceasta întrucât este calculata prin luarea în considerare a unor criterii exact stabilite prin acte normative (H.G. nr. 500/1994 și H.G. nr.834/1991) și este mai apropiată și de valoarea rezultată prin metoda comparației directe (de 334.253 lei).

Valoarea stabilită potrivit “prețurilor practicate de notariate” nu poate fi luată în considerare, nereflexând adevărata valoare de circulație (de piață) a terenului cât timp tabelele cuprinzând valorile medii estimate ale terenurilor reprezintă valori sub care părțile care tranzacționează nu pot coborî pentru a nu se eluda taxele notariale.

Faptul că valoarea de 33.750 lei nu reflectă valoarea de piață a terenului rezultă din compararea prețului pe m.p. pentru terenuri similare din anunțul publicitar (depus la dosar, fila 66) unde acesta variază între 7 – 15 euro/m.p. cu cel de 0,20 – 0,60 euro/m.p. din “Tabelul cu valoarea medie estimată a terenurilor” întocmit de Camera Notarilor Publici Bacău, avut în vedere de expert.

Or, cât timp valoarea de piață a terenului este definită de către Standardele Internaționale de Evaluare ca fiind “suma estimată pentru care o proprietate va fi schimbată la data evaluării între un cumpărător decis și un vânzător hotărât într-o tranzacție cu preț determinat atractiv, după o activitate de marketing corespunzătoare în care părțile au acționat în cunoștință de cauză, prudent și fără constrângere”, tribunalul a apreciat că suma de 227.194 lei reflectă valoarea de piață a terenului confiscat prin hotărârea penală de condamnare nr. 1341 din 5 sept. 1959 a fostului Tribunal Popular Raion Roman.

Pe cale de consecință, în temeiul dispozițiilor art. 5 alin 1) lit. b din Legea nr. 221/2009 pârâtul a fost obligat să-l despăgubească pe reclamant cu această sumă.

Față de cheltuielile de judecată efectuate de reclamant în cuantum de 1.000 lei (reprezentând c/valoarea onorariu expert), în temeiul dispozițiilor art. 274 Cod Procedura Civilă, pârâtul a fost obligat și la plata acestora.

Împotriva sentinței civile mai sus menționată a formulat și motivat în termen legal recursul, pârâta Administrația Județeană a Finanțelor Publice Neamț, instituție subordonată Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Iași – A.N.A.F.

Recursul este scutit de plata taxei judiciare de timbru.

În motivarea recursului s-a arătat, în esență, următoarele:

- Instanța de fond a hotărât greșit că măsura condamnării autorului intimatului-reclamant T. I. prin sentința penală nr. 1341/5.09.1959 a Tribunalului Popular al Raionului Roman, în dosar nr. 2822/1959, are caracter politic prevăzut de Legea nr. 221/2009.

Comasarea terenurilor în România conform Decretului nr. 151/1990 a fost o activitate de notorietate care a afectat majoritatea proprietarilor de terenuri, iar legiuitorul dacă ar fi considerat că și condamnările dispuse pentru încălcarea acestui decret ar avea caracter politic

ar fi prevăzut acest aspect în art. 1 al. 2 din Legea 221/2009.

- Așa cum rezultă din sentința penală nr. 1341/1959, terenul cu privire la care s-a dispus confiscarea era situat în punctul Bodancea – Cîrligi și a fost dat în compensarea terenului supus comasării situat în Bașta-Secuieni, conform Decretului 151/1990.

Rezultă că terenul situat în Basta, com. Secuieni, în suprafață de 1,25 ha a rămas la „întovărășire” iar aceasta a făcut obiectul legilor speciale de reparație, respectiv a Legii nr. 18/1990.

Prin sentința de condamnare se menționează că T. I. figurează cu 8 ha teren. Din actele depuse la dosarul cauzei rezultă că toate suprafețele de teren (inclusiv cea de 1,25 ha situată în Basta – Secuieni) au făcut obiectul reconstituirii dreptului de proprietate în favoarea tuturor moștenitorilor defunctului T. I.. Terenul a reintrat în proprietatea autorului intimatului-reclamant prin reconstituirea dreptului de proprietate Legea 18/1990 și Legea 1/2000.

Faptul că reconstituirea dreptului de proprietate s-a făcut pe vechiul amplasament, nu îl îndreptățește pe intimatul-reclamant la despăgubiri conform dispozițiilor art. 5 al. 1 lit. b din Legea nr. 221/2009.

Admiterea acțiunii sub acest aspect conduce la o dublă reparație, iar scopul Legii 221/2009 nu este de a se constitui într-o nouă lege de reparație prin acordarea de despăgubiri materiale.

- Statul Român a fost obligat la plata sumei de 227.194 lei cu titlu de despăgubiri fără a se avea în vedere susținerile recurente-pârâte prin care s-a arătat că lucrarea efectuată de expert nu a fost efectuată cu respectarea art. 5 al.1 lit. c din O.G. nr. 24/2011 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 99/2013.

- Nu au fost precizate în urma obiecțiilor, suprafețele pe categorii de folosință pentru cei 12.500 m.p. Valorile stabilite de expert la pct. 1-3 din completarea la expertiză nu sunt stabilite în conformitate cu prevederile legale și nu reflectă valoarea reală a terenului.

- Netemeinică și nelegală este hotărârea și cu privire la obligarea Statului Român la plata cheltuielilor de judecată, în condițiile în care acțiunea a fost admisă doar în parte.

Intimatul legal citat a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat și menținerea ca legală și temeinică a sentinței civile recurate.

Intimatul a arătat că infracțiunea pentru care a fost condamnat are caracter politic chiar dacă Decretul nr. 151/1950 nu este enunțat în art. 1 din Legea 221/2009.

Din probele administrate a reieșit că nici autorul intimatului și nici succesorii acestuia nu au dobândit dreptul de proprietate și nici nu au fost compensați pentru suprafața de 1,25 ha teren ce a făcut obiectul confiscării, nici la legea fondului funciar nici conform Legii 10/2001 sau a Legii nr. 245/2005.

Cu privire la acordarea despăgubirilor, recurenta-pârâtă nu a adus probe pentru a demonstra o altă valoare a terenului, instanța reținând corect valoarea de 227.194 lei, atât timp cât valoarea de piață a terenului este definită de către Standardele Internaționale de Evaluare.

Netemeinică este și critica privind greșita obligare la plata cheltuielilor de judecată, față de dispozițiile art. 276 Cod procedură civilă care, se referă la împrejurarea în care pretențiile fiecărei părți au fost încuviințate numai în parte.

În recurs s-a administrat proba cu înscrisuri.

Analizând sentința civilă recurată sub aspectul motivelor de recurs formulate dar și potrivit art. 304 Cod procedură civilă, Curtea de Apel reține următoarele :

Prin sentința penală nr. 1341 din 05.09.1959 a fostului Tribunal Popular Raion Roman, antecesorul intimatului, numitul T. I., a fost condamnat la 2 ani închisoare corecțională în temeiul dispozițiilor art. 5, 7 și 13 din Decretul nr. 151/1950 și s-a dispus confiscarea suprafeței de teren de 1,25 ha din parcela „ Bodancea” com. Cîrligi, precum și recolta de orz și grâu aflată în custodie la „ Întovărășirea 8 Martie” Secuieni și a fost obligată Întovărășirea să-l despăgubească pe inculpat cu c/val. seminței și a muncii.

În cuprinsul sentinței s-a reținut că în toamna anului 1958, deși i se adusesse la cunoștință că terenul proprietatea sa, de 1,25 ha, situat în punctul „Teodoru” din sat Basta,

com. Secuieni, va intra în perimetrul „Întovărășirii 8 Martie” și că în schimbul acestuia va primi un teren în punctul „Bodancea”, Cîrligi aparținând numitului S.M., inculpatul T. I. a înlăturat arătura făcută cu tractorul de Întovărășirea agricolă și a însămânțat grâu și orz de toamnă înfrângând astfel Decretul nr. 151/1950.

Problema care se pune a fi cercetată cu prioritate în speța de față și care constituie principalul motiv de recurs este acela de a se constata dacă condamnarea aplicată antecesorului intimatului T. I., de 2 ani închisoare corecțională pentru delictul prevăzut de art. 5, 7 și 13 din Decretul nr. 151/1950 a avut un caracter politic în sensul Legii nr. 221/2009.

Conform dispozițiilor art.3 din Legea Nr.221/2009, „constituie măsură administrativă cu caracter politic orice măsură luată de organele fostei miliții sau securității, având ca obiect dislocarea și stabilirea de domiciliu obligatoriu, internarea în unități și colonii de muncă, stabilirea de loc de muncă obligatoriu, dacă au fost întemeiate pe unul sau mai multe dintre următoarele acte normative”, expres și limitativ enumerate de legiuitor.

În continuare, art. 4 alin.2 din OUG nr.214/1999 arată că „persoanele condamnate penal în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 pentru alte fapte decât cele prevăzute la art. 3 alin (2) pot solicita instanței de judecără să constate caracterul politic al condamnării lor”, cu mențiunea că „prevederile art. 1 alin 3 se aplică în mod corespunzător”, respectiv „să fi fost luate pentru fapte săvârșite în unul din scopurile prev. la art. 2 alin.1 din OUG nr. 214/1999”, respectiv: a) exprimarea protestului împotriva dictaturii, cultului personalității, terorii comuniste, precum și abuzului de putere din partea celor care au deținut puterea politică; b) militarea pentru democrație și pluralism politic; c) propaganda pentru răsturnarea ordinii sociale existente până la 22 decembrie 1989 sau manifestarea împotrivirii față de aceasta ; d) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, recunoașterea și respectarea drepturilor civile și politice, economice, sociale și culturale; e) înlăturarea măsurilor discriminatorii pe motive de naționalitate sau de origine etnică, de limbă ori de religie, de apartenență sau opinie politică, de avere sau de origine socială.

Art. 3 din același act normativ arată că „prin măsuri administrative abuzive se înțelege orice măsuri luate de organele fostei miliții sau securității ori de alte organe ca urmare a săvârșirii unei fapte în scopurile menționate la art. 2 alin (1), în baza cărora s-a dispus una din măsurile luate ș.a lit. a-e”.

Din analiza acestor reglementări rezultă că legiuitorul a adoptat criteriul subiectiv pentru a delimita infracțiunile politice de cele de drept comun, distincția fiind făcută în raport de elementele laturii subiective, respectiv motivul și scopul făptuitorului la momentul săvârșirii faptei, în sensul că prin mobilul sau împrejurările săvârșirii, o infracțiune aparent de drept comun capătă caracter politic.

Din interpretarea logică și gramaticală a textului art. 2 alin.1 din OUG nr. 214/1999, rezultă că forma de luptă împotriva regimului totalitar presupune, în mod evident o atitudine efectivă de implicare în răsturnarea regimului comunist sau de contestare a legitimității puterii politice din acea perioadă.

Fapta antecesorului intimatului reclamant de opoziție la întovărășire, atitudinea ostilă față de conducerea întovărășirii și organelor puterii locale de stat, împotrivire la comasarea terenului și în final, condamnarea lui pentru delictul prev. de la art. 5, 7 și 13 din Decretul nr. 151/1950, constituie condamnare cu caracter politic în sensul cerințelor Legii nr. 221/2009.

Cu privire la cel de-al doilea motiv de recurs privind obligarea Statului Român la plata sumei de 227.194 lei către intimatul-reclamant T. P., reprezentând echivalentul suprafeței de teren de 1,25 ha confiscată prin sentința penală nr. 1341/05.09.1959, Curtea reține că, acest teren nu a făcut obiectul confiscării ci al comasării în perimetrul Întovărășirii 8 Martie Secuieni.

Astfel, terenul în suprafață de 1,25 ha situat în sat Bașta, comuna Secuieni nu a făcut obiectul confiscării ce a fost dispusă prin sentința penală nr. 1341/5.09.1959. În dispozitivul acestei sentințe penale se menționează următoarele : „Declar confiscată suprafața de 1,25 ha teren din parcela Bodancea, comuna Cîrligi fosta proprietatea lui S.M. care se atribuie

Sfatului Pop. al comunei Cârliți.” În cuprinsul aceleiași sentințe de condamnare instanța de judecată a reținut următoarele : „Având în vedere lucrările de la primele cercetări și cele din fața instanței, tribunalul reține în sarcina inculpatului faptul că în primăvara anului 1958 și anume la 7 mai 1958 Sfatul Popular al comunei Secuieni i-a făcut cunoscut inculpatului că terenul său urmează a intra în perimetrul Întovărășirii 8 Martie din satul Bașta comuna Secuieni și că i s-a repartizat un teren corespunzător ca întindere la punctul Bodancea din comuna Cârliți. Că în luna septembrie 1958 schimbul a fost definitivat de către întovărășire prin autentificarea de la Notariatul Român sub nr. 6672/26 sept. 1958.(...) În dosar este și actul de schimb autentificat de Notariatul de Stat sub nr. 6672/26 sept. 1958.

Terenul situat în sat Bașta comuna Secuieni a făcut obiectul comasării nu și a confiscării dispusă prin sentința penală de condamnare și în baza căreia s-a constatat caracterul politic al acestei condamnări.

În cauză s-au acordat despăgubiri în baza art. 5 alin 1 lit. b din Legea nr. 221/2009, pentru terenul situat în sat Bașta, comuna Secuieni, în condițiile în care prin sentința penală nr. 1341/05.09.1959 s-a dispus confiscarea terenului în suprafață de 1,25 ha situat în parcela Bodancea comuna Cârliți, suprafață de teren pe care T. I. o primise în schimbul suprafeței de 1,25 ha din sat Bașta, comuna Secuieni, ce urma să intre la întovărășire.

Așa fiind, Tribunalul Neamț a apreciat greșit, față de probatoriul administrat în cauză că a fost vorba despre o confiscare a terenului de 1,25 ha, în realitate terenul a fost comasat, iar procedura de urmat în cauza de față era Legea 18/1990. Or, înscrisurile depuse la dosarul cauzei rezultă că intimatul și ceilalți moștenitori ai defunctului T. I. au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate pentru mai multe suprafețe de teren.

În ceea ce privește cuantumul despăgubirilor, Curtea nu va mai analiza acest motiv de recurs, întrucât intimatul-reclamant nu este îndreptățit la acordarea daunelor materiale, având în vedere că, terenul nu i-a fost confiscat autorului său, ci doar comasat la Întovărășire, restituirea făcând obiectul Legii 18/1990, iar instanța nu poate în cauza de față să analizeze legalitatea procedurii de reconstituire, amplasament, mărimea suprafeței.

Față de considerentele mai sus reținute, Curtea va înlătura dispoziția cu privire la obligarea Statului Român la plata cheltuielilor de judecată în cuantum de 1000 lei reprezentând c/val. onorariu expert, în temeiul art. 274 Cod procedură civilă.

Pe cale de consecință, în temeiul art. 312 raportat la art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă, Curtea a admis recursul.

2. Contestație decizie concediere; consecințele neparcurgerii, prealabil promovării acțiunii, a procedurii informării privind avantajele medierii de către ambele părți; Natura neregularității și termen pentru invocare. Efecte declarare neconstituționalitate

Dreptul muncii, drept procesual civil

Art. 2 din Legea nr. 192/2006; art. 193 alin. (1) NCPC; art. 19 Legea 47/1995

Participarea la ședința de informare privind avantajele medierii, anterior promovării acțiunii, a fost prevăzută de legiuitor ca obligativitate doar în sarcina reclamantului, fiind sancționată neîndeplinirea sa cu inadmisibilitatea acțiunii conform art. 2 alin.1² Legea 192/2006; prin urmare, sancțiunea nu putea fi extinsă pentru neîndeplinirea altei obligații cum este neinvitarea și a părâtului la această ședință.

Neregularitatea poate fi invocată numai în condițiile art. 193 alin.2 N.C.Pr.civ., obligația având natura unei proceduri prealabile obligatorii.

Declararea neconstituționalității art. 2 alin.1² Legea 192/2006 între data pronunțării sentinței și data declarării apelului, nu poate fi ignorată pe motiv că efectele sunt viitoare,

atât timp cât pentru cauzele nesoluționate definitiv, textul declarat neconstituțional nu mai poate constitui temei juridic.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 289 din 15 octombrie 2014*

Prin S.civ. 391/21.03.2014, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosar 5119/110/2013, s-a admis excepția inadmisibilității și, în consecință, s-a respins cererea promovată de către contestatoarea R.S., în contradictoriu cu intimatul S. M.U.M., ca inadmisibilă.

În argumentarea soluției s-a reținut că prin cererea dedusă judecătii la 04.11.2013, contestatoarea R.S. a chemat în judecată pe intimat solicitând anularea Deciziei nr. **/2013, pentru motive de nelegalitate și netemeinicie, reîncadrarea sa pe postul deținut anterior concedierii, obligarea intimatei la plata de despăgubiri echivalente drepturilor salariale indexate, majorate și reactualizate precum și a celorlalte drepturi izvorâte din contractul individual de muncă și contractul colectiv de muncă, începând cu data concedierii sale la zi, obligarea intimatei la plata daunelor morale în cuantum de 10.000 euro, precum și la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că prin decizia contestată i s-a adus la cunoștință că postul pe care îl ocupa temporar se desființează și că, după expirarea termenului de preaviz, îi încetează contractul individual de muncă. S-a susținut că decizia este nelegală, fiind rodul manoperelor dolosive folosite de intimată pentru a o concedia. Deși și-a exprimat consimțământul pentru ocuparea unui alt post din lista locurilor de muncă comunicată de intimată, i-a fost refuzată opțiunea pe motiv că nu îndeplinește condițiile de ocupare a acestuia, cu toate că lista locurilor vacante trebuia să conțină posturi care puteau fi ocupate în concret de către cel concediat. Iar dacă era de bună-credință, intimata îi oferea contestatoarei un post în cadrul altui compartiment unde nu era angajat pe postul echivalent cu al său; decizia este nelegală și pentru că s-a întemeiat concedierea pe dispozițiile art. 65 din Codul muncii, însă măsura dispusă corespunde unei concedieri în temeiul art. 61 lit.c sau d din Codul muncii.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 65 și următoarele din Codul muncii.

Formulând întâmpinare prin reprezentantul său legal, intimata a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată, arătând, în esență, că a survenit încetarea contractului de administrare încheiat cu contestatoarea prin expirarea perioadei pentru care a fost încheiat, astfel încât, postul devenind vacant, au fost demarate procedurile legale pentru ocuparea lui prin concurs. Reclamanta nu a figurat niciodată în statul de funcții cu post rezervat de medic primar medicină internă, fiind încadrată la spital pe postul de medic șef de secție, fiind în interesul ei ca în această perioadă să ocupe un post de medic primar medicină internă, însă nu a făcut-o deși un astfel de post a fost scos la concurs.

A mai arătat intimata că, la acea dată, exista doar un singur post vacant, compatibil cu pregătirea reclamantei, respectiv de medic specialist la secția de hemodializă, care i-a fost oferit, însă aceasta a refuzat semnarea actului adițional la contractul de muncă în acest sens, iar ulterior, prin HCL a Mun. M. nr. **/2013, secția de hemodializă din structura spitalului a fost desființată. Ca atare, nemaexistând un alt post vacant compatibil cu pregătirea reclamantei, a încetat contractul de muncă al reclamantei.

Referitor la daunele morale, intimata a arătat că la data concedierii reclamantei mai avea două contracte individuale de muncă încheiate cu alte unități sanitare, astfel încât a apreciat că decizia de concediere nu i-a adus prejudicii grave.

La întâmpinare au fost atașate înscrisuri.

La termenul de judecată din 21.02.2014, intimata a depus la dosar precizări la întâmpinare, prin care a invocat, printre altele excepția inadmisibilității acțiunii față de încălcarea dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 192/2006, excepția lipsei de interes în ceea ce privește primul capăt de cerere, precum și excepția inadmisibilității capetelor de cerere nr. 2, 3

și 4, motivat de faptul că admiterea acestora nu poate fi decât o consecință a obligării la reluarea unor raporturi de muncă, în condițiile în care au încetat prin ajungere la termen, iar instanța s-ar substitui voinței părților.

Prin încheierea de ședință de la acel termen, instanța a respins excepția tardivității depunerii precizărilor la întâmpinare și a apreciat că se impune soluționarea cu prioritate a excepției inadmisibilității acțiunii, în raport de încălcarea art. 2 din Legea nr. 192/2006, cu privire la care, la solicitarea instanței, apărătorul intimatei a arătat că motivul invocării excepției a fost neconvocarea intimatei la ședința de informare privind avantajele medierii.

La termenul de judecată din data de 21.03.2014, instanța a pus în discuția părților **excepția inadmisibilității cererii**, pentru încălcarea dispozițiilor Legii nr. 192/2006, invocată de intimată.

Cu privire la această excepție, instanța a reținut că art. 2 din Legea nr. 192/2006, prevede următoarele:

„(1) *Dacă legea nu prevede altfel, părțile, persoane fizice sau persoane juridice, sunt obligate să participe la ședința de informare privind avantajele medierii, inclusiv, dacă este cazul, după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, în vederea soluționării pe această cale a conflictelor în materie civilă, de familie, în materie penală, precum și în alte materii, în condițiile prevăzute de lege.*

(1¹) Dovada participării la ședința de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Dacă una dintre părți refuză în scris participarea la ședința de informare, nu răspunde invitației prevăzute la art. 43 alin. (1) ori nu se prezintă la data fixată pentru ședința de informare, se întocmește un proces-verbal, care se depune la dosarul instanței.

(1²) Instanța va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă în caz de neîndeplinire de către reclamant a obligației de a participa la ședința de informare privind medierea, anterior introducerii cererii de chemare în judecată, sau după declanșarea procesului până la termenul dat de instanță în acest scop, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60¹ alin. (1) lit. a) - f).”

Obligația de a face dovada participării la ședința de informare incumbă reclamantului/intervenientului voluntar principal și privește exclusiv litigiile în materiile prevăzute de art. 60¹ alin. (1) lit. a)-f) din Legea nr. 192/2006, ce formează obiect al proceselor civile declanșate de la 1 august 2013.

Instanța a apreciat că participarea la ședința de informare nu este o procedură prealabilă în sensul art. 193 alin. (1) NCPC, instanța de judecată putând fi sesizată chiar dacă reclamantul nu și-a îndeplinit această obligație, cu condiția ca obligația să fie îndeplinită ulterior sesizării instanței, iar excepția inadmisibilității poate fi invocată și de către instanță din oficiu.

Această sancțiune nu poate fi privită ca un scop în sine al legiuitorului, ci are rolul de a încuraja justițiabilii să adopte o anume conduită pentru realizarea finalității legii, astfel cum a fost subliniată mai sus.

Sanțiunea inadmisibilității nu poate fi aplicată decât față de reclamant, ca titular al obligației de a participa la ședința de informare. În ceea ce îl privește pe pârât, acesta nu este ținut să participe la ședința de informare privind avantajele medierii sau, mai bine zis, nu poate fi sancționat în ipoteza în care nu dorește să o facă.

În speță, procedura informării privind avantajele medierii a avut loc, însă într-un mod defectuos, nefiind respectate dispozițiile legale citate mai sus.

Astfel, analizând înscrisurile atașate cererii de chemare în judecată, instanța a constatat că, anterior introducerii acțiunii, informarea privind avantajele medierii a fost realizată de către avocatul reclamantei, doar în ceea ce o privește pe aceasta, deci în mod unilateral, fără invitarea intimatei la ședința de informare.

Ulterior, după invocarea excepției inadmisibilității de către intimată, apărătorul contestatoarei a solicitat amânarea cauzei pentru a-și face apărări cu privire la această

excepție, iar la notele de ședință depuse la data de 19.03.2014, a atașat o serie de înscrisuri din care rezultă că a convocat intimatul la data de 24.02.2014, pentru a participa la o ședință de informare privind avantajele medierii, fixată pentru data de 26.02.2014. Convocarea a fost transmisă prin fax, iar prin adresa din data de 25.02.2014, transmisă tot prin fax, intimatul a propus ca ședința de informare (intimatul s-a referit la „mediere”) să se desfășoare la data de 27.02.2014, la sediul său, pe considerentul că la serviciul de resurse umane se regăsesc toate documentele din dosarul personal al reclamantei. Această din urmă adresă a fost ignorată de către apărătorul reclamantei, care, la data stabilită-26.02.2010-, a întocmit procesul verbal din care rezultă că la ședința programată pentru acea dată nu s-a prezentat niciuna dintre părți, iar motivul pentru care nu s-a realizat informarea părților a fost acela că din partea intimatului nu s-a prezentat nimeni.

Instanța a mai reținut că Legea nr. 192/2006 este clară în sensul că obligația reclamantului, a cărei neîndeplinire se sancționează cu inadmisibilitatea cererii, privește **participarea la ședința de informare**, ședință la care trebuie invitat și pârâtul, finalitatea legii fiind de a pune părțile din conflict față în față, ședința de informare fiind menită a conține premisele medierii, fiind de dorit ca informarea să aibă un efect pozitiv, în sensul de a convinge părțile de a apela la mediere.

În speță, la cererea de chemare în judecată s-a atașat un certificat de informare, din care rezultă că reclamanta a fost prezentă la o ședință de informare, realizată unilateral fără convocarea pârâtului, or această manieră de realizare a informare nu îndeplinește cerințele expuse mai sus, sens în care și intimatul a invocat excepția inadmisibilității.

Contrar susținerilor pârâtului, instanța a reținut că viciile procedurii de informare ar fi putut fi remediate cu prilejul acordării unui termen pentru a-și formula apărări cu privire la excepția inadmisibilității, deoarece, așa cum s-a arătat mai sus, nu este vorba despre o procedură prealabilă, însăși instanța poate acorda un termen în acest scop, iar scopul legii este acela de a produce un efect în sensul rezolvării alternative a conflictului, nu de a împiedica accesul la justiție al părților.

În acest sens, apărătorul reclamantei a convocat intimata la o ședință de informare, însă înscrisurile depuse la dosar, atașate cererii înregistrate la data de 19.03.2014, denotă că reluarea procedurii de informare s-a realizat în mod formal, doar pentru a fi bifată procedural și convocarea intimatului. Astfel, din adresa trimisă prin fax la data de 25.02.2014, rezultă că atitudinea intimatului nu este în sensul refuzului categoric al informării privind medierea și chiar al medierii, acesta propunând o altă locație pentru întâlnirea părților, precum și altă dată, ultimul aspect fiind justificat, de-altfel, de perioada foarte scurtă fixată de apărătorul reclamantei, care a făcut oficiile de mediator, între data convocării și data fixată pentru ședința de informarea. Acestei adrese nu i s-a dat nici un răspuns, inclusiv în sensul că se refuză schimbarea datei și a locului, fiind ignorată cu desăvârșire, procesul verbal fiind încheiat la data stabilită, în ciuda aparentelor bune intenții ale intimatului, ai cărui reprezentanți păreau dispuși să dea o șansă medierii. Abordarea formală a unei ședințe de informare la care să participe ambele părți din litigiu și dezinteresul vădit al reclamantei pentru aceasta rezultă și din faptul că la noua ședință de informare, reclamanta nu a mai participat, fiind evident că opinia reprezentantului său este că este suficientă informarea prealabilă și separată a reclamantei.

În opinia instanței a fost evident că informarea separată a părților încalcă în mod vădit legea și asigură o aplicare formală a legii privind medierea, scopul acestea nefiind de a obliga părțile să treacă pe la mediator doar pentru a declara că doresc soluționarea litigiului de către instanța de judecată.

Nimic nu împiedică mediatorul sau persoana îndreptățită potrivit legii de a face o informare sumară odată cu depunerea cererii de către viitorul reclamant, cu condiția de a pune în vedere acestuia că este obligat să participe la o ședință de informare, la care să fi fost invitat și pârâtul.

A aprecia că înscrisurile depuse de contestatoare sunt suficiente din punct de vedere

formal, în condițiile în care pârâtul a invocat inadmisibilitatea, criticând tocmai lipsa convocării sale, iar ulterior nu s-a creat o posibilitate reală pentru ca părțile să se întâlnească efectiv în cadrul acestei proceduri, cu consecința respingerii excepției, echivalează cu eludarea atât dispozițiilor legale de mai sus, cât și a drepturilor procedurale ale intimatului.

Față de cele expuse mai sus, apreciind ca excepția este întemeiată, instanța a conchis în sensul admiterii sale și respingerii acțiunii ca inadmisibilă.

În termen, motivat și legal scutit de plata taxelor judiciare de timbru, împotriva acestei hotărâri a formulat apel reclamanta, cauza înregistrându-se pe rolul Curții de Apel Bacău sub nr. 5119/110/2013.

Criticile invocate au vizat nelegalitatea sancțiunii aplicate în contextul în care:

- s-a interpretat inovator și greșit scopul legii medierii ca fiind în sensul de a pune față în față părțile la ședința de informare privind avantajele medierii; ori, în condițiile în care sancțiunea inadmisibilității se aplică numai reclamantului pentru neparticipare la această procedură, iar legea nu instituie obligativitatea participării simultane a părților la mediere și, cu atât mai puțin, la informarea privind avantajele sale, rezultă că aplicarea legii s-a făcut deficitar;

- procedura nu a fost efectuată deficitar, ci, în mod legal, prin apărător, care nu era incompatibil a realiza informarea; totodată, în contextul în care reclamanta a refuzat medierea, iar intimata a comunicat că dorește ca medierea să se efectueze la sediul său, rezultă că ambele părți cunoșteau avantajele medierii, deci, instanța nu putea adăuga la lege. Mai mult, pârâtul nu poate solicita alt termen pentru a participa la ședința de informare, iar neparticiparea este pe riscul său;

- textul aplicat de instanță a fost declarat neconstituțional.

Drept urmare, a solicitat admiterea apelului, anularea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond.

În termen, intimata a formulat întâmpinare, solicitând respingerea apelului ca nefondat întrucât:

- deși s-a susținut respectarea procedurii informării asupra avantajelor medierii, sesizarea instanței nu s-a efectuat după îndeplinirea procedurii prealabile prev. de art.2 Legea 192/2006 conform 193 C.pr.civ., ci numai pe baza unui proces-verbal prin care reclamanta își informa apărătorul că dorește soluționarea cauzei în justiție; ori a lipsit orice dovadă a informării sale pentru participarea la această procedură;

- după invocarea lipsei certificatului de informare, reclamanta a încercat complinirea lipsurilor amintite prin convocarea sa la mediere, dar, la invitația sa de a proceda la mediere la sediul său, nu a răspuns, interpretând în mod propriu răspunsul său ca o lipsă de răspuns la convocare; ori, acest demers era tardiv conform art. 193 C.pr.civ.

- declararea neconstituționalității art. 2 din Legea 192/2006 nu prezintă relevanță, legalitatea sentinței trebuind examinată prin prisma dispozițiilor în vigoare la investirea instanței și pronunțarea hotărârii, cu atât mai mult cu cât deciziile Curții Constituționale se aplică numai pentru viitor (art. 19 Legea 47/1995).

Nu s-a formulat răspuns la întâmpinare și nu s-au administrat probe noi în apel.

Ambele părți, prin apărători, au formulat concluzii orale asupra apelului.

Examinând apelul în raport de motivele invocate, de actele și lucrările dosarului, precum și față de prevederile art.476-480 N.C.Pr.civ., Curtea a constatat caracterul său întemeiat, justificat de următoarele:

Art. 2 alin. 1² din Legea 192/2006, forma la promovarea acțiunii, stabilea, fără echivoc, că *instanța va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă în caz de neîndeplinire de către reclamant a obligației de a participa la ședința de informare privind medierea, anterior introducerii cererii de chemare în judecată, sau după declanșarea procesului până la termenul dat de instanță în acest scop, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60¹ alin. (1) lit. a) - f)*”.

Prin urmare, sancțiunea fiind personală a reclamantului, viza exclusiv culpa sa anterioară demarării procedurii judiciare, culpă ce îmbrăca forma refuzului participării la ședința de informare privind avantajele medierii.

Ori, în cauză, nu a existat un astfel de refuz din partea reclamantei, ci a fost prezentă la 18.11.2013 pentru a i se prezenta aceste avantaje de către avocat – conform art. 2 alin. 1³ Legea 192/2006 (*„Efectuarea procedurii de informare asupra avantajelor medierii poate fi realizată de către judecător, procuror, consilier juridic, avocat, notar, caz în care aceasta se atestă în scris”*) -, ocazie cu care și-a exprimat refuzul de a se uza de procedura medierii pentru soluționarea cauzei.

În consecință, concluzia trasă de tribunal privind îndeplinirea defectuoasă a acestei proceduri prin neinvitarea pârâtului la acea ședință nu are acoperire în textul amintit. Pentru neinvitarea pârâtului la aceeași ședință de informare, legea nu a stabilit nici o sancțiune; deci, cu atât mai puțin se putea aplica reclamantei aceeași sancțiune prevăzută limitativ pentru o altă situație.

De asemenea, contrar constatării primei instanțe, se observă că sancțiunea nu putea fi aplicată reclamantei, decât dacă pârâtul invoca neregularitatea în termen procedural, conform art. 193 alin.2 N.C.Pr.civ.

Acest text este pe deplin aplicabil – fapt recunoscut și de intimată prin întâmpinarea din apel – întrucât obligația de participare a reclamantului la ședința de informare asupra avantajelor medierii este anterioară promovării acțiunii, deci ca sarcină prealabilă obligatorie (procedură prealabilă obligatorie).

Posibilitatea citată de tribunal – de realizare a procedurii și ulterior promovării acțiunii – nu exclude aplicabilitatea art. 193 pentru prima situație, ci deschide posibilitatea aplicării art. 247 alin.2 N.C.Pr.civ. pentru cea de-a doua.

În consecință, instanța nu o putea invoca din oficiu, iar pârâtul nu o mai putea susține în condițiile art. 247 alin.2 N.C.Pr.civ., ci numai prin întâmpinare și în termenul prevăzut de art. XV din Legea 2/2013.

Nu în ultimul rând, s-a observat și că după pronunțarea soluției, până la declararea apelului, Curtea Constituțională declarase prin Dec. 266/7.05.2014 neconstituționalitatea art. 2 alin.1² Legea 192/2006 (*„Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială CEZ Vânzare - S.A. din Craiova, județul Dolj, prin mandatar Societatea Comercială EOS KSI România - S.R.L. din București, în Dosarul nr. 14.501/215/2013 al Judecătoriei Craiova - Secția civilă și constată că prevederile art. 2 alin. (1) și (1²) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator sunt neconstituționale”*).

Este adevărat că această dezlegare produce efecte pentru viitor (conform art.147 alin.4 din Constituție, nu art. 19 din Legea 47/1992, cum a susținut intimata), însă, aplicând prin analogie dezlegarea din RIL 12/2011 al ÎCCJ, textul declarat neconstituțional nu mai poate constitui temei juridic pentru cauzele nesoluționate definitiv, cum este și cazul speței de față; deci, nici decizia de neconstituționalitate nu poate fi ignorată, la acest moment fiind publicată în M.Of. și, astfel, definitivă și general obligatorie.

Față de toate aceste considerente, apelul a fost admis, iar sentința anulată; având în vedere solicitarea de trimitere spre rejudecare a cauzei la tribunal, conform art. 480 alin.3 teza II N.C.Pr.civ., s-a dispus trimiterea spre rejudecare la Tribunalul Bacău.

3. Dreptul muncii și asigurări sociale. Decizie de pensie emisă de Casa Teritorială de Pensii. Necontestare la Comisia Centrală de Contestații.

Dreptul muncii și asigurări sociale. Decizie de pensie emisă de Casa Teritorială de Pensii. Necontestare la Comisia Centrală de Contestații.

Doar în situația în care o persoană face dovada îndeplinirii cerințelor legale de a se adresa Comisiei de Contestații pentru soluționarea cererilor referitoare la drepturile de asigurare socială și a faptului că termenul legal pentru soluționarea și comunicarea acestora ar fi depășit, instanțele în virtutea rolului activ nu ar putea respinge ca prematură sau inadmisibilă acțiunea, ci ar proceda la soluționarea acesteia pe fond.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 492 din 22 decembrie 2014*

Prin sentința civilă nr. 219/06.02.2014 pronunțată de Tribunalul Neamț în dosarul nr. 4594/103/2013 s-a respins ca inadmisibilă contestația formulată de contestatorul N.C. în contradictoriu cu intimata C.J.P.N.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel contestatorul N.C., apel declarat și motivat în termen, legal scutit de plata taxei de timbru conform art. 29 din OUG nr. 80/2013 și înregistrat pe rolul Curții de Apel sub nr. 4594/103/2013.

A fost criticată soluția primei instanțe, susținându-se următoarele:

- deși invocase excepția de nelegalitate a unui act administrativ cu caracter individual - în speță decizia nr. 254316/19.03.2011, instanța nu s-a pronunțat, fiind incidente dispozițiile Legii nr. 554/2004;

- greșit a fost admisă excepția invocată de către intimata C.J.P.N. a inadmisibilității acțiunii;

- pe fondul cauzei, apelantul după ce face o amplă trecere în revistă a întregii situații de fapt solicită admiterea contestației sale.

Intimata C.J.P.N. a depus întâmpinare, solicitând în esență, respingerea apelului ca nefondat, hotărârea primei instanțe fiind pronunțată în urma aplicării corecte a dispozițiilor legale la situația de fapt dedusă judecății.

Examinând apelul prin prisma motivelor invocate, a actelor și lucrărilor dosarului, a dispozițiilor art.478 și următoarele Cod Procedură civilă Curtea reține următoarele:

Ca urmare a examinării actelor din dosarul de pensionare înregistrat la numărul 66028/08.04.2013 s-a admis cererea de pensionare a numitului N.C. și s-a emis decizia nr.294316/16.05.2013 privind acordarea pensiei anticipate parțiale conform prevederilor Legii nr. 263/2010.

Potrivit art.149 alin.1 din Legea nr. 263/2010 „deciziile de pensie emise de C.T.P. pot fi contestate în termen de 30 de zile de la comunicare la Comisia Centrală de Contestații”.

Contestatorul este nemulțumit de faptul că nu i s-a modificat vârsta de pensionare de la 61 ani 0 luni la 61 ani 1 lună, că nu i s-a scăzut numărul de luni de anticipație de la 48 la 47, că nu i s-a diminuat procentul de penalizări de la 36% la 32,25% și că nu i-a fost stabilită valoarea pensiei la 604 lei.

Ori, C.J.P.N. poate fi obligată la valorificarea celor învederate mai sus doar în cadrul procesual al unei cereri de înscriere la pensie/recalculare, iar ulterior a contestării la Comisia de Contestații așa cum prevăd dispozițiile imperative ale art.149 din Legea nr.263/2010.

Procedând în acest fel nu îi este blocat accesul la justiție apelantului – contestator. Aceasta, deoarece așa cum Curtea Constituțională a stabilit (vezi decizia nr. 956/2012) doar în situația în care o persoană face dovada îndeplinirii cerințelor legale de a se adresa comisiei de contestație pentru soluționarea cererilor referitoare la drepturile de asigurare socială și a faptului că termenul legal pentru soluționarea și comunicarea acestora ar fi depășit, instanțele în virtutea rolului activ nu ar putea respinge ca prematură sau inadmisibilă acțiunea, ci ar proceda la soluționarea acesteia pe fond.

Ori, este cert că față de faptul cum a fost formulată cererea de chemare în judecată

aceasta reprezintă o încercare de eludare a dispozițiilor imperative ale Legii nr. 263/2010.

Concluzionând, obligația apelantului era aceea de a respecta procedura prevăzută de lege, respectiv de a sesiza Comisia de Contestații și numai după aceea să sesizeze instanța de judecată. Doar în acest cadru procedural puteau fi puse în discuție toate nemulțumirile apelantului cu referire la decizia nr. 254316/16.08.2013.

Cum apelantul nu a făcut dovada înregistrării acestei contestații la Comisia de Contestații în mod corect T.N. a respins acțiunea ca inadmisibilă.

A mai susținut apelantul faptul că era incidentă excepția de nelegalitate reglementată de art. 4 din Legea nr. 554/202. Conform alin.1 și 2 din Legea nr. 554/202 – „legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, independent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate. Instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză”.

În speță, este adevărat că prima instanță nu s-a pronunțat asupra excepției de nelegalitate a deciziei 254316/16.052013, dar Curtea apreciază corectă poziția T.N. Aceasta deoarece în speță, este incidentă excepția reglementată de art.5 alin. 2 din Legea nr. 554/2004 – conform cu care „nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege organică, o altă procedură judiciară”. Ori, ne aflăm în această situație de excepție.

În discuție fiind o competență jurisdicțională specială atrasă printr-o lege organică în favoarea instanțelor civile și care determină aplicarea subsecventă a prevederilor art. 5 alin. 2 din Legea nr. 554/202. Trebuie subliniată împrejurarea că legiuitorul face referire, fără vreo altă distincție „la calea contenciosului administrativ” care implică în egală măsură, atât acțiunea directă, reglementată de art. 1 din Legea nr. 554/2004, cât și mijlocul de apărare consacrat prin art.4 din același act normativ.

Deși prin cererea de apel, apelanta critică decizia primei instanțe și pentru motive ce vizează fondul cauzei, întrucât acțiunea a fost respinsă ca inadmisibilă, în apel au relevanță numai criticile vizând acest aspect.

Ori soluționarea corectă a excepției inadmisibilității așa cum s-a arătat mai sus – împiedică cercetarea celorlalte motive ce vizează fondul cauzei.

Pentru considerentele sus-arătate, văzând dispozițiile art. 479 și următoarele NCP Civilă va fi respins apelul ca nefondat.

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Proces-verbal de contravenție. Nulitate pentru lipsa datei săvârșiri contravenție. Acțiune în anulare formulată de organul emitent în temeiul art. 1 alin. 6 din Legea nr. 554/2004.

Drept administrativ.

Art. 17 din O.G. nr. 2/2001, art. 1 alin. 6 din Legea nr. 554/2004;
art. 141 alin. 8 din Codul de procedură fiscală

Subzistența dreptului organului emitent de a-și revoca propriul act administrativ nu periclitează echilibrul dintre principiul legalității și cel al stabilității raporturilor juridice. Interdicția temporală prevăzută de art. 1 alin. 6 teza I din Legea nr. 554/2004 a fost impusă din rațiuni care vizează protecția securității juridice a particularilor. Prin urmare, în împrejurări ca cele din cauză, recurentul are dreptul de a-și revoca propriul act administrativ nelegal, securitatea juridică a destinatarului actului – persoana căreia i s-a aplicat sancțiunea contravențională a amenzii – nefiind cu nimic afectată de măsura revocării, ci dimpotrivă.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 3147 din 9 octombrie 2014*

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Bacău la data de 12.11.2013 sub nr. 5029/110/2013, Inspectoratul de Poliție Județean Bacău a solicitat, în temeiul art. 1 alin. 6 din Legea nr. 554/2004, în contradictoriu cu pârâta N.R., anularea procesului verbal de constatare a contravenției seria PA nr. ***/20.05.2013 motivat, în esență, de faptul că agentul constatator a întocmit procesul verbal anterior amintit omițând să consemneze data comiterii contravenției, respectiv 8.05.2013, iar procesul verbal a intrat în circuitul civil, nemaiputând fi revocat.

Prin sentința civilă nr. 604 din 16.04.2014, Tribunalul Bacău a respins cererea, ca neîntemeiată, pentru următoarele considerente:

Art. 1 alin. 6 din Legea nr. 554/2004 constituie prima consacrare legislativă a principiului revocabilității actului administrativ și a excepției de la acest principiu, conținând în același timp norme de procedură, instituind calea prin intermediul căreia pot fi supuse controlului de legalitate, la cererea autorității emitente, actele administrative care nu mai pot fi revocate, întrucât au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice în alte ramuri ale dreptului.

Pe calea prevăzută de acest text nu se poate proceda la analizarea legalității unui proces verbal de contravenție, pentru această verificare a legalității actului fiind instituită procedura prevăzută de O.G. nr. 2/2001, acest act normativ prevăzând condițiile de exercitare a acțiunii de anulare a procesului verbal de contravenție. O.G. nr. 2/2001 are caracter special față de legea contenciosului administrativ, astfel încât în cazul actelor administrative reprezentate de procesele verbale de contravenție, anularea acestora poate interveni numai în condițiile prevăzute de OG nr. 2/2001.

Împotriva hotărârii tribunalului, în termenul legal prevăzut de art. 20 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, reclamantul Inspectoratul de Poliție al Județului Bacău a formulat prezenta cerere de recurs în motivarea căreia a susținut că nu se poate reține aplicabilitatea O.G. nr. 2/2001 întrucât, din interpretarea sistematică a acestui act normativ, rezultă că această cale

este deschisă doar contravenientului, iar nu emitentului actului administrativ.

Examinând hotărârea recurată, curtea de apel constată următoarele:

Prin cererea dedusă judecării Tribunalului Bacău, Inspectoratul de Poliție al Județului Bacău a solicitat anularea proces-verbal de contravenție seria PA nr. *** din 20.05.2013, motivat de faptul că lipsește una dintre mențiunile prevăzute de art. 17 din O.G. nr. 2/2001 sub sancțiunea nulității și anume: data săvârșirii contravenției. Potrivit art. 17 teza finală din O.G. nr. 2/2012 nulitatea se constată și din oficiu.

Însă, o plângere formulată însuși organul care a întocmit procesul-verbal de contravenție ar fi fost lipsită de interes. În realitate, anularea procesului-verbal de contravenție a fost solicitată de recurent motivat de faptul că Direcția de Impozite și taxe Locale a Municipiului Roman, conform adresei nr. 45679/18.10.2013, i-a restituit procesul-verbal de contravenție pentru lipsa mențiunilor obligatorii prevăzute de art. 17 din O.G. nr. 2/2001 și art. 141 alin. 8 din Codul de procedură fiscală.

Art. 141 alin. 8 din Codul de procedură fiscală prevede restituirea de către organul de executare a titlurilor executorii emise de alte organe decât cele prevăzute la art. 33 alin. 1 (organe fiscale aflate stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.) în cazul în care acestea nu cuprind unul dintre următoarele elemente: „numele și prenumele sau denumirea debitorului, codul numeric personal, codul unic de înregistrare, domiciliul sau sediul, cuantumul sumei datorate, temeiul legal, semnătura organului care l-a emis și dovada comunicării acestora”. Se constată că – chiar dacă potrivit legii speciale (O.G. nr. 2/2001) lipsa datei săvârșirii faptei duce la nulitatea procesul-verbal de contravenție – potrivit prevederilor din materia procedurii fiscale, lipsa datei săvârșirii contravenției nu duce la nulitatea titlului executoriu, iar organul de executare nu poate dispune restituirea pentru acest motiv. Prin urmare, restituirea procesului-verbal de contravenție s-a făcut doar pentru nerespectarea prevederilor art. 17 din O.G. nr. 2/2001, deși organul de executare nu avea competența de a constata nulitatea în acest temei, restituirea titlului executoriu către organul emitent neputând fi făcută în temeiul art. 141 alin. 8 din Codul de procedură fiscală.

Dacă recurentul, în calitate de organ emitent/autoritate emitentă a acceptat punctul de vedere al organului de executare, considerând că procesul-verbal de contravenție se impune a fi desființat, putea el însuși să desființeze actul, în temeiul principiilor legalității și revocabilității actelor administrative.

Nu poate fi acceptată interpretarea deosebit de restrictivă pe care recurentul o dă art. 1 alin. 6 din Legea nr. 554/2004, concluzia acestuia, că procesul-verbal de contravenție a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice de la momentul comunicării lui către contravenientă și către organul de executare, producând consecințe dintre cele mai severe în privința existenței a însuși dreptului de revocare al administrației. De aceea, trebuie acceptată o interpretare mai largă, în sensul posibilității revocării actului administrativ până la momentul în care, în temeiul actului administrativ s-a încheiat un alt act juridic, ceea ce, în cauză, în mod evident, nu s-a întâmplat.

Se are în vedere, totodată, faptul că, în cauza de față, subzistența dreptului organului emitent de a-și revoca propriul act administrativ nu periclitează echilibrul dintre principiul legalității și cel al stabilității raporturilor juridice. Interdicția temporală prevăzută de art. 1 alin. 6 teza I din Legea nr. 554/2004 a fost impusă din rațiuni care vizează protecția securității juridice a particularilor. Prin urmare, în împrejurări ca cele din cauză, recurentul are dreptul de a-și revoca propriul act administrativ nelegal, securitatea juridică a destinatarului actului – persoana căreia i s-a aplicat sancțiunea contravențională a amenzii – nefiind cu nimic afectată de măsura revocării, ci dimpotrivă.

Față de cele ce preced, curtea de apel constată că nu poate fi reținut vreun motiv de casare dintre cele prevăzute de art. 488 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

2. În cazul unor modificări intervenite ulterior înregistrării acțiunii în organizarea ANAF și a structurilor din subordine, judecătorul este obligat să stabilească cadrul procesual, determinând ce organ fiscal cu personalitate juridică are calitate de pârât, nefiind incidente dispozițiile art. 78 Cod procedură civilă.

Drept procesual civil. Taxă emisii poluante. Cadru procesual.

Art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă.

Instanța, investită cu o cerere formulată în contradictoriu cu Administrația finanțelor publice (care avea personalitate juridică la data investirii și era emitenta actului contestat) era obligată să procedeze la stabilirea cadrului procesual, luând act de noua formă de organizare a instituției pârâte, potrivit OUG 74/2013, HG 520/2013 și Ordinului 2211/2013 și de preluarea drepturilor și obligațiilor procesuale ale AFP Onești de noua structură - Serviciul Fiscal Municipal Onești, care nu are personalitate juridică și este reprezentată de Direcția Generală Regională A Finanțelor Publice Iași.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 3533 din 30 octombrie 2014*

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Bacău sub nr. 1526/110/2013 reclamantul I.C., în contradictoriu cu pârâta Administrația Finanțelor Publice Onești, a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună restituirea sumei de 7.338 lei ,achitată cu titlu de taxă de poluare, precum și a dobânzii fiscale aferente calculate de la data achitării, până la data restituirii efective a sumei.

În motivarea acțiunii a arătat că a achiziționat un autoturism second-hand, provenit din Uniunea Europeană (unde a fost înmatriculat inițial) și pentru a putea înmatricula acest autovehicul în țară, a fost obligat reclamantul să achite o taxă în cuantum de 7.338 lei, conform dispozițiilor Legii 9/2012.

Reclamantul a susținut, în esență, că taxa percepută în temeiul acestei legi este contrară art. 110 din Tratatul de Instituire a Uniunii Europene, care interzice statelor membre să aplice, direct sau indirect, impozite interne de orice natură mai mari decât cele care se aplică, direct sau indirect, produselor naționale similare.

Având în vedere prioritatea aplicării normelor dreptului comunitar față de dreptul național, consacrată de art. 11 și 148 din Constituție, de Legea nr. 157/2005 și de Curtea de Justiție a Comunităților Europene, se solicită a se constata natura discriminatorie a taxei achitată de reclamant și a se dispune restituirea sumei și a dobânzii fiscale aferente.

Prin sentința civilă nr. 303/21.02.2014, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 1526/110/2013, s-a respins acțiunea reclamantului, în temeiul dispozițiilor art. 78 alin.2 Cod procedură civilă.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că, deși reclamantul, prin acțiune, a chemat în judecată pe pârâta Administrația Finanțelor Publice Onești, în cursul procedurii de regularizare a precizat că înțelege să se judece în contradictoriu Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bacău.

În ședința publică din data de 31.01.2014, tribunalul, în baza art. 16 indice 1 din Legea 554/2004 raportat la dispozițiile art. 78 Cod procedură civilă, a pus în discuție introducerea în cauză a Serviciului Fiscal Onești.

Constatănd că în contenciosul administrativ nu se prevede un caz obligatoriu de introducere forțată a terțului interesat, întrucât legea prevede posibilitatea și nu obligația judecătorului de a introduce în cauză a altui subiect de drept, tribunalul a stabilit că prezenta speță se înscrie pe tărâmul art. 78 alin 2 din Codul de procedură civilă.

S-a reținut că, spre deosebire de situația prevăzută la alin 1, când judecătorul nu este

ținut de punctul de vedere al părților cu privire la introducerea terțului în proces, pentru ipoteza din art. 78 alin 2 Cod procedură civilă, legiuitorul a lăsat părților dreptul de a aprecia asupra necesității lărgirii sferei subiective a procesului.

Art. 78 alin 2 Cod procedură civilă stabilește că instanța va respinge cererea, fără a se pronunța pe fond, dacă sunt îndeplinite cumulativ două cerințe:

- niciuna dintre părți nu solicită introducerea în cauză a terțului
- judecătorul apreciază că pricina nu poate să fie soluționată fără participarea terțului

Tribunalul a constatat că, deși legal citate, niciuna dintre părți nu și-a manifestat voința privind introducerea în prezenta cauză a Serviciului Fiscal Onești.

Având în vedere obiectul prezentei cauze, care vizează anularea deciziei de calcul a taxei pentru emisiile poluante nr. 78663/2/21.12.2012, precum și obligarea pârâtei la restituirea taxei și a dobânzii, constatând că decizia de calcul a taxei pentru emisiile poluante a fost emisă de AFP Onești, tribunalul a apreciat că prezenta cauză nu se poate soluționa fără ca Serviciul Fiscal Onești să fie parte litigantă, și astfel, constatând îndeplinite condițiile art. 78 alin 2 Cod procedură civilă, a respins acțiunea.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâta Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bacău, pentru Serviciul Fiscal Onești, care a invocat dispozițiile art. 304 pct. 9 și 304 ind. 1 Cod procedură civilă, susținând că hotărârea prin care instanța de fond a admis acțiunea reclamantului, este lipsită de temei legal.

De asemenea, reclamantul I.C.C. a declarat apel împotriva sentinței, arătând că soluția este nelegală, judecătorul fondului având obligația de a stabili corect cadrul procesual, în baza rolului activ consacrat de art. 22 Cod procedură civilă, modificările intervenite în structura de organizare a organelor fiscale fiind publicate în Monitorul Oficial, cauza fiind soluționată în mod greșit în considerarea dispozițiilor art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă.

În ce privește calea de atac căreia îi este supusă sentința tribunalului, curtea, având în vedere că dispozițiile art. 20 din Legea 554/2004 prevăd că în materia contenciosului administrativ calea de atac este recursul, în termen de 15 zile de la comunicarea hotărârii, iar aceste dispoziții au caracter special față de reglementarea generală de la art. 78 alin. 5 Cod procedură civilă, a constatat că sentința tribunalului era supusă recursului. Reținând că reclamantul a promovat apel în considerarea mențiunii inexacte din dispozitivul sentinței și având în vedere, totodată că respectiva cale de atac a fost depusă în termenul legal, de 15 zile de la comunicare, iar motivele invocate pot fi încadrate în motivele de nelegalitate reglementate de art. 488 Cod procedură civilă, curtea a procedat la recalificarea căii de atac declarate de reclamant, din apel în recurs, în acord cu dispozițiile art. 152 Cod procedură civilă.

1. În ce privește recursul pârâtei, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bacău, pentru Serviciul Fiscal Onești, în care se critică soluția de admitere a acțiunii reclamantului, în condițiile în care prin sentință acțiunea a fost respinsă, curtea a invocat din oficiu lipsa de interes a acestui recurs.

În condițiile în care acțiunea reclamantului a fost respinsă față de pârâta Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bacău, aceasta nu are interes, nici în nume propriu și nici în numele Serviciului Fiscal Onești să atace cu recurs respectiva sentință, iar criticile din cererea de recurs nu au nici o legătură cu soluția pronunțată.

Potrivit art. 458 Cod procedură civilă, „căile de atac pot fi exercitate numai de părțile aflate în proces care justifică un interes”, ori în cazul recurenței pârâte, față de care s-a respins acțiunea, interesul de a promova recurs nu există.

În consecință, recursul pârâtei va fi respins pentru lipsa interesului.

2. În ce privește recursul reclamantului, curtea constată următoarele:

Acțiunea introdusă de reclamant în contradictoriu cu Administrația Finanțelor Publice Onești, la data de 01.03.2013, are ca obiect anularea deciziei de calcul a taxei pentru emisiile poluante nr. 78663/2/21.12.2012 emisă de organul fiscal indicat drept pârât, precum și obligarea pârâtei la restituirea taxei și a dobânzii aferente.

Ulterior înregistrării acțiunii, Administrația Finanțelor Publice Onești, s-a reorganizat potrivit OUG 74/2013, HG 520/2013 și Ordinului 2211/2013. Dispozițiile art. 23 alin 6 din HG 520/2013 prevăd că administrațiile finanțelor publice municipale (altele decât cele reședință de județ) și administrațiile finanțelor publice orașenești din subordinea direcțiilor generale ale finanțelor publice județene se reorganizează în servicii fiscale municipale, respectiv servicii fiscale orașenești.

În aceste condiții, instanța de fond era obligată să procedeze la stabilirea cadrului procesual, luând act de noua formă de organizare a instituției pârâte și de preluarea drepturilor și obligațiilor procesuale ale AFP Onești de noua structură - Serviciul Fiscal Municipal Onești, care nu are personalitate juridică și este reprezentată de Direcția Generală Regională A Finanțelor Publice Iași .

În acest context, sunt de reținut și dispozițiile Ordinului Președintelui ANAF nr. 1500/2013, prin care se împuternicește șeful de administrație din cadrul Administrației Județene a Finanțelor Publice să semneze actele cu caracter juridic în baza mandatelor acordate de directorul general al Direcției generale regionale a finanțelor publice în litigiile în care această structură este parte (art. 2) precum și dispozițiile art. 6 din ordin, care stabilește că pentru litigiile viitoare, actele cu caracter juridic urmează a fi semnate de către conducătorii structurilor emitente (Direcția generală regională a finanțelor publice, Administrația județeană a finanțelor publice)

Fiind vorba despre o preluare a calității procesuale consacrată prin actele normative menționate, judecătorul fondului era obligat să procedeze la stabilirea cadrului procesual, dispozițiile art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă nefiind incidente.

În speță nu se putea pune în discuție introducerea în cauză a unui tert, în sensul articolului citat, ci se impuneau clarificări sub aspectul instituției cu personalitate juridica care a preluat drepturile și obligațiile pârâtei, aceasta fiind corect indicată de reclamant la data promovării acțiunii.

Prin urmare, constatând că dispozițiile art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă nu aveau incidență în cauză, iar instanța de fond a procedat în mod greșit la respingerea acțiunii reclamantului, fără a se pronunța pe fondul acesteia, în conformitate cu dispozițiile art. 496 raportat la art. 498 alin. 2 Cod procedură civilă, curtea a admis recursul reclamantului și a casat sentința recurată, cu trimitere spre rejudecare la aceeași instanță, urmând ca în rejudecare, instanța de fond să stabilească cadrul procesual în acord cu cele mai sus reținute, respectiv prin reținerea calității de pârâtă pentru Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bacău (pentru Serviciul Fiscal Onești), ca structură organizatorică din cadrul Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Iași.

3. Anularea deciziei adoptate de organul fiscal în soluționarea contestației administrative, prin care s-a dispus suspendarea contestației formulate de reclamantă împotriva deciziei de impunere și a raportului de inspecție fiscală în raport de dispozițiile art. 214 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală.

Contencios administrativ fiscal. Act administrativ fiscal

Art. 214 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală.

Suspendarea soluționării contestației, până la pronunțarea unei soluții definitive în cauza penală este o opțiune și nu o obligație, măsura fiind necesară doar în ipoteza în care infracțiunea din cauza penală ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează a fi dată contestației administrative.

Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal

Prin cererea înregistrată sub nr. 272/32/2014, reclamanta SC M.I.G. SRL a chemat în judecată pe pârâta ANAF - Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași, solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună anularea Deciziei nr. 390/20.12.2013 emisă de pârâtă, prin care s-a dispus suspendarea contestației formulate de reclamantă împotriva Deciziei de impunere nr. F - BC 124/30.09.2013 și a Raportului de inspecție fiscală nr. F- BC 68/30.09.2013.

Reclamanta a precizat că prin contestația adresată pârâtei a criticat constatările din cele două acte menționate, solicitând anularea parțială a acestora, cu privire la suma de 36.082.406 lei reprezentând TVA stabilită suplimentar și 6.929.653 lei, reprezentând majorări și penalități de întârziere; prin decizia nr. 390/20.12.2013, pârâta a suspendat soluționarea contestației, până la pronunțarea unei soluții definitive în cauza penală ce are ca obiect plângerea nr. 21418/07.10.2013 înaintată Parchetului de către pârâtă.

Reclamanta susține decizia de suspendare a soluționării contestației este nelegală, în raport de dispozițiile art. 214 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală.

Sub un prim aspect, se invocă faptul că decizia nu este corespunzător motivată, pârâta reluând în decizie concluziile din raportul de inspecție fiscală, fără o analiză proprie și fără o argumentare legală a soluției.

În al doilea rând, în cauza penală nu s-a dispus începerea urmăririi penale și nu s-au efectuat verificări privind stadiul cercetărilor penale.

În al treilea rând, pentru a se dispune suspendarea soluționării contestației, până la pronunțarea unei soluții definitive în cauza penală, era necesar să se stabilească înrâurirea hotărâtoare a acesteia în soluționarea contestației administrative.

Se mai invocă faptul că decizia contestată a fost dată după expirarea termenului legal de răspuns la contestația administrativă.

În drept, reclamanta a invocat dispozițiile art. 218 alin. 2 Cod procedură fiscală, raportat la art. 7 din Legea 554/2004.

În dovedire, s-au depus la dosar înscrisuri.

Pârâta ANAF a depus la dosar întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată, întrucât suspendarea soluționării contestației, până la pronunțarea unei soluții definitive în cauza penală este o măsură legală, fiind respectate cerințele art. 214 alin. 1 Cod procedură fiscală.

Analizând actele de la dosar, raportat la susținerile părților și la dispozițiile art. 214 alin. 1 Cod procedură fiscală, curtea constată următoarele:

Prin Decizia de impunere nr. F - BC 124/30.09.2013, ce a avut la bază Raportul de inspecție fiscală nr. F- BC 68/30.09.2013, s-a stabilit că societatea reclamantă datorează bugetului de stat suma de 36.082.406 lei reprezentând TVA stabilită suplimentar și 6.929.653 lei, reprezentând majorări și penalități de întârziere.

La data de 20.12.2013, pârâta, prin Decizia nr. 390/20.12.2013 a suspendat soluționarea contestației, până la pronunțarea unei soluții definitive în cauza penală ce are ca obiect plângerea nr. 21418/07.10.2013 înaintată Parchetului de către pârâtă.

Potrivit art. 214 Cod procedură fiscală, *„Organul de soluționare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluționarea cauzei atunci când:*

a) *organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni a cărei constatare ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedură administrativă;”*

Capitolul 2 din Codul de procedură fiscală, care cuprinde normele după care se desfășoară inspecția fiscală, prevede la art. 108 că *„Organele fiscale vor sesiza organele de urmărire penală în legătură cu constatările efectuate cu ocazia inspecției fiscale și care ar putea întruni elemente constitutive ale unei infracțiuni, în condițiile prevăzute de legea penală.*

În situațiile prevăzute la alin. (1) organele de inspecție au obligația de a întocmi proces-verbal semnat de organul de inspecție și de către contribuabilul supus inspecției, cu sau fără explicații ori obiecțiuni din partea contribuabilului.”

Din interpretarea acestor dispoziții legale rezultă că suspendarea soluționării contestației, până la pronunțarea unei soluții definitive în cauza penală este o opțiune și nu o obligație, măsura fiind necesară doar în ipoteza în care infracțiunea din cauza penală ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează a fi dată contestației administrative. Cu alte cuvinte, în măsura în care organul fiscal ar fi în imposibilitate de a stabili obligațiile fiscale ale contribuabilului, fiind necesar să se stabilească mai întâi dacă s-a săvârșit o infracțiune, care să aibă un rol determinant în stabilirea acelor obligații, măsura suspendării contestației administrative s-ar impune cu necesitate.

Însă, în speță, organul fiscal a stabilit, prin raportul de inspecție fiscală și prin decizia de impunere care sunt obligațiile fiscale ale contribuabilului, proveniența acestora și temeiul legal al sumelor, stabilind că societatea reclamantă datorează bugetului de stat suma de 36.133.298 lei reprezentând TVA stabilită suplimentar și 6.929.653 lei, reprezentând majorări și penalități de întârziere.

Reclamanta a contestat punctual obligațiile fiscale principale în sumă totală de 36.082.406 lei, respectiv: suma de 29.473.222 lei din TVA calculată la stocurile transferate cu ocazia unei divizări parțiale a patrimoniului societății, suma de 252.997 lei - TVA aferentă unor servicii de marketing, suma de 4.974.842 lei – TVA aferentă unei facturi stornate și suma de 1.381.345 lei – corecții făcute în urma controlului anterior.

În plângerea penală înregistrată pe rolul Parchetului de pe lângă Tribunalul Bacău, pârâta a făcut referire la înregistrarea în contabilitatea societății a unor operațiuni fictive ori efectuate în scopul diminuării obligațiilor de plată către bugetul de stat, care au avut ca rezultat solicitarea nelegală a TVA în sumă de 3.501.856 lei, faptă ce ar putea întruni elementele constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală și de care este considerat răspunzător administratorul societății, D.C.

În decizia de suspendare a soluționării contestației administrative, pârâta se limitează a menționa că nu este în măsură să soluționeze pe fond această contestație până la soluționarea definitivă a dosarului penal. Nu se face însă nici o referire la sumele contestate punctual de reclamantă și nu se oferă detalii referitoare la legătura strânsă între constatările organelor de inspecție fiscală, măsurile dispuse prin decizia de impunere, referitoare la obligații de plată în sumă totală de 43.012.059 lei (36.133.298 lei reprezentând TVA stabilită suplimentar și 6.929.653 lei, reprezentând majorări și penalități de întârziere) și caracterul infracțional al faptelor săvârșite de administratorul societății, care ar fi avut drept consecință solicitarea nelegală a TVA în sumă de 3.501.856 lei.

Așadar, sesizarea penală invocată privește doar o parte din creanța stabilită de pârâtă și chiar și pentru această sumă, nu s-a făcut dovada unei interdependențe care să impună soluția suspendării în temeiul art. 214 alin. 1 lit. a Cod procedură fiscală. Organul fiscal care soluționează contestația administrativă împotriva actului de impunere și a actelor subsecvente are căderea de a analiza și de a stabili realitatea și legalitatea operațiunilor economice și a consecințelor pe târâmul fiscal, fără a fi ținut de cercetările penale împotriva administratorului societății pentru evaziune fiscală, în condițiile în care, așa cum s-a arătat anterior, organul fiscal a stabilit, prin raportul de inspecție fiscală și prin decizia de impunere care sunt obligațiile fiscale ale contribuabilului, proveniența acestora și temeiul legal al sumelor impuse la plată.

Curtea are în vedere și faptul că de la data depunerii plângerii penale (07.10.2013) și până în prezent nu s-a depășit faza actelor premergătoare, situație ce se constituie într-o premisă pentru afectarea dreptului reclamantei la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil de soluționare a contestației administrative, măsura suspendării căpătând un caracter excesiv și disproporționat, prin majorarea accesoriilor fiscale și incertitudinea situației sale fiscale.

Față de considerentele expuse, reținând că motivul de suspendare reglementat de art.

214 alin. 1 lit. a din OG 92/2003 nu a fost dovedit, în temeiul art. 218 alin 2 Cod procedură fiscală, coroborat cu art. 18 alin.1 din legea 554/2004, curtea va admite cererea privind anularea Deciziei nr. 390/20.12.2013 emisă de pârâtă.

4. Motivele de nelegalitate prevăzute de art. 488 alin. 1 pct. 1 și 8 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă. Invocarea necompetenței unei secții specializate a tribunalului. Prescripția dreptului de a cere rambursarea taxei de poluare.

Drept procesual civil și drept procesual fiscal.

Art. 488 alin. 1 pct. 1 și 3, art. 129 și art. 130 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, art. 133 și art. 135 din Codul de procedură fiscală, art. 6 alin. 4 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, art. 16 din Decretul nr. 167/1958.

Pentru a fi incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 3 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, este necesar a fi îndeplinite două condiții: competența încălcată trebuie să fie de ordine publică; necompetența să fi fost invocată în condițiile legii.

Dreptul contribuabililor de cere restituirea creanțelor fiscale se prescrie, potrivit art. 135 din Codul de procedură fiscală, în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul al restituire. În ceea ce privește întreruperea cursului prescripției, art. 133 din Codul de procedură fiscală prevede întreruperea termenului de prescripție doar pentru cazul prevăzut de art. 131 care reglementează prescripția dreptului de a cere executarea silită. Pe de altă parte, art. 131 lit. a) prevede întreruperea termenului de prescripție în cazurile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripție a dreptului la acțiune. Având în vedere dispozițiile art. 6 alin. 4 din Codul civil (Legea nr. 287/2009) și faptul că dreptul reclamantului de a cere rambursarea taxei de poluare a început să curgă la data de 1.01.2009, legea care stabilea cazurile de întrerupere a termenului de prescripție a dreptului la acțiune era Decretul nr. 167/1958.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 3752 din 20 noiembrie 2014*

Asupra recursului în materia contenciosului administrativ de față constată următoarele:
Prin cererea înregistrată la Tribunalul Neamț – Secția I civilă sub nr. 1571/103/12014 din 01.04.2014 reclamantul C. M a chemat în judecată pârâta Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași, în numele și pentru Serviciul Fiscal orășenesc B., solicitând obligarea pârâtei la restituirea taxei speciale în sumă de 3363 lei, achitată cu titlu de taxă de primă înmatriculare.

Pârâta, legal citată, a formulat întâmpinare și a invocat, pe cale de excepție, prescripția dreptului material la acțiune, în baza art. 135 din Codul de procedură fiscală, precizând că taxa a fost achitată la data de 08.12.2008, iar prezenta acțiune a fost înregistrată la data de 01.04.2014, după expirarea termenului legal prevăzut de lege.

Prin sentința civilă nr. 1154/C din 21.07.2014 Tribunalul Neamț – Secția I civilă a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune și, pentru acest motiv, a respins acțiunea. În esență, pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut, în esență, următoarele:

În anul 2007, reclamantul a cumpărat din Germania un autoturism Ford Focus, pentru care a achitat, la data de 08.12.2008, suma de 3.363 lei cu titlu de taxă specială de primă înmatriculare. Obligația plății acestei taxe a fost instituită prin art. 214¹ și următoarele din Codul fiscal, text de lege în vigoare la data achitării obligației fiscale.

Sunt de reținut dispozițiile art. 135 din Codul de procedură fiscală în raport de care, pentru suma achitată la data de 08.12.2008, termenul de prescripție începe să curgă la data de 01.01.2009. Prin urmare, termenul de 5 ani, se împlinește la data de 01.01.2014.

Nu este incident art. 133 din Codul de procedură fiscală privind întreruperea cursului prescripției dreptului material la acțiune deoarece se referă la situațiile care vizează prescripția dreptului de a cere executarea silită și nu la prescripția dreptului material la acțiunea reglementată de art. 135 cod procedură fiscală.

Împotriva hotărârii tribunalului, în termenul legal prevăzut de art. 20 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, reclamantul C.M. a formulat prezenta cerere de recurs în care a invocat motivele de nelegalitate prevăzute de art. 488 alin. 1 pct. 1 și 8 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, susținând următoarele:

Hotărârea este lovită de nulitate întrucât a fost soluționată de către Secția I civilă a Tribunalului Neamț, cu încălcarea competenței Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, respectiv cu încălcarea art. 10 alin. 1 din Legea nr. 554/2004. Prin urmare, operează motivul prevăzut de art. 488 alin. 1 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și casarea cu trimitere la secția competentă material să soluționeze cauza.

Dreptul material la acțiune nu este prescris. La data de 16.01.2012 s-a adresat Administrației Finanțelor Publice Bicaz cu o cerere de restituire a taxei de poluare, cerere care a fost înregistrată la nr. 188. Această cerere are caracter întreruptiv de prescripție potrivit art. 133 din Codul de procedură fiscală, cererea de restituire fiind formulată cu respectarea termenului de 5 ani prevăzut de art. 135 din Codul de procedură fiscală.

Art. 2537 din Codul civil prevede care sunt cazurile în care operează întreruperea cursului prescripției, la pct. 4 fiind menționat „orice act prin care cel în folosul căruia curge prescripție este pus în întârziere”. Cererea sa de restituire din 16.01.2012 este echivalentul unei puneri în întârziere întrucât termenul curgea, la acea dată, în folosul D.G.F.P. Iași, în numele și pentru Serviciul Fiscal Orășenesc Bicaz. Aceste dispoziții trebuie coroborate cu cele ale art. 133 din Codul de procedură fiscală care face trimitere la întreruperea termenului de prescripție, cu trimitere la lit. d) a acestui text.

Examinând hotărârea recurată în raport de motivele de nelegalitate invocate, curtea de apel constată următoarele:

Motivul de nelegalitate reglementat de art. 488 alin. 1 pct. 3 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 488 alin. 1 pct. 3 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, casarea unei hotărâri poate fi cerută atunci „când hotărârea a fost dată cu încălcarea competenței de ordine publică a altei instanțe, invocată în condițiile legii.” Rezultă că, pentru a fi incident acest motiv de casare, este necesar a fi îndeplinite două condiții: competența încălcată trebuie să fie de ordine publică; necompetența să fi fost invocată în condițiile legii.

În cauză, niciuna dintre aceste două condiții nu este îndeplinită.

Cazurile în care necompetența este de ordine publică sunt strict și limitativ prevăzute de art. 129 alin. 1 pct. 1-3 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, în toate celelalte cazuri, potrivit alin. 3 al art. 129, necompetența fiind de ordine privată. Niciunul dintre cele trei cazuri prevăzute de art. 129 alin. 2 – încălcarea competenței generale, când procesul nu este de competența instanțelor judecătorești (pct. 1); încălcarea competenței materiale, când procesul este de competența unei instanțe de alt grad (pct. 2); încălcarea competenței teritoriale exclusive, când procesul este de competența unei alte instanțe de același grad și părțile nu o pot înlătura (pct. 3) – nu poate fi reținut în cazul de față în care recurentul a invocat necompetența unei alte secții specializate a tribunalului. Pct. 2 al art. 129 alin. 1, singurul text care se referă la necompetența materială, se referă în mod clar la competența unei instanțe de alt grad; or, în cauză, indiferent de secția căreia i-ar fi revenit competența materială, instanța era aceeași, respectiv tribunalul.

În ceea ce privește cea de-a doua condiție, sunt de reținut le art. 130 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, text care permite invocarea excepției de

necompetență în orice stare a pricinii exclusiv în cazul necompetenței generale a instanțelor judecătorești. Potrivit alin. 3 al art. 130, necompetența de ordine privată poate fi invocată doar de pârât, cel mai târziu până la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe. Chiar dacă s-ar reține că necompetența este de ordine publică, potrivit alin. 2, excepția necompetenței materiale ar fi trebuit să fie invocată la primul termen de judecată la care părțile au fost legal citate. În cauză, la primul termen de judecată la care părțile au fost legal citate, din 21.07.2014 (termen la care au avut loc și dezbaterile în fond), niciuna dintre părți nu a invocat necompetența materială a Secției I civile.

Motivul de nelegalitate reglementat de art. 488 alin. 1 pct. 8 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Admiterea excepției prescripției dreptului material la acțiune a fost hotărât de tribunal în baza normelor cuprinse în Codul de procedură fiscală, respectiv art. 135 și art. 133 din acest cod. Codul de procedură fiscală prevede completarea dispozițiilor sale cu cele ale Codului de procedură civilă, astfel cum se prevede prin art. 2 alin. 2. Totodată, art. 2 alin. 2 din Codul de procedură fiscală prevede că acest cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat. Pe de altă parte, potrivit art. 6 alin. 4 din Codul civil, prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a acestui cod (1.10.2011) „sunt în întregime suspuse dispozițiilor legale care le-au instituit.”

Dreptul contribuabililor de cere restituirea creanțelor fiscale se prescrie, potrivit art. 135 din Codul de procedură fiscală, în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul al restituire. În cauză, dreptul la restituire a luat naștere la data emiterii deciziei de calcul a taxei pe poluare, 8.12.2008 și, prin urmare, așa cum a reținut și tribunalul, termenul în care reclamant avea dreptul de a cere restituirea taxei de poluare a început să curgă la data de 1.01.2009; acțiunea în justiție a fost introdusă la data de 1.04.2014.

În ceea ce privește întreruperea cursului prescripției, art. 133 din Codul de procedură fiscală prevede întreruperea termenului de prescripție doar pentru cazul prevăzut de art. 131 care reglementează prescripția dreptului de a cere executarea silită. Pe de altă parte, art. 131 lit. a) prevede întreruperea termenului de prescripție în cazurile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripție a dreptului la acțiune. Având în vedere dispozițiile art. 6 alin. 4 din Codul civil (Legea nr. 287/2009) și faptul că dreptul reclamantului de a cere rambursarea taxei de poluare a început să curgă la data de 1.01.2009, legea care stabilea cazurile de întrerupere a termenului de prescripție a dreptului la acțiune era Decretul nr. 167/1958; or, în cauză, nu poate fi reținut niciunul dintre cazurile prevăzute de art. 16 din Decretul nr. 167/1958.

Mai mult decât atât, prin cererea adresată organului fiscal, înregistrată sub nr. 188 din 16.01.2012, reclamantul nu a solicitat restituirea taxei de poluare în cuantumul și pentru considerentele pentru care a formulat acțiunea în justiție; reclamantul a solicitat, în temeiul dispozițiilor Legii nr. 9/2012, diferența dintre taxa de poluare și cuantumul rezultat din aplicarea prevederilor privind taxa pentru emisiile poluante.

Prin urmare, nu poate fi reținut nici motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 pct. 8 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, hotărârea recurată urmând a fi menținută.